

Onderwijsinnovatie en ICT

vives

175 2021
november/december

nieuws
interviews
recensies
columns
apps

Word nu ook Vives Magazine abonnee,
ga naar vives.nl voor meer informatie

Vergadergeluk

in het onderwijs - 5 tips

De beste onderwijssites

FeedbackFruits

Voor activerend onderwijs

Vertel hoe je je voelt

aan Happybot Felix

Hou je vaardigheden scherp

Professionaliseren

NOT 2021

KO

PO

VO

30 nov - 4 dec

Inclusief
beursprogramma
en plattegrond

Meld je nog snel aan via not-online.nl/

2022

IPON

2 & 3 FEBRUARI
JAARBEURS
UTRECHT

TOEKOMSTGERICHT ONDERWIJS

IPON 2022 • 2 & 3 FEBRUARI • JAARBEURS UTRECHT
DÉ VAKBEURS VOOR ONDERWIJSINNOVATIE & ICT

MELD JE NU AAN VOOR (GRATIS)
TOEGANG TOT IPON 2022

WWW.IPON.NL

IPON

Een bezoek aan IPON 2022
geeft recht op **Certificaat**
voor professionalisering
en onderwijs beroeps-
bekwaamheid

vives

november/december

Van de hoofdredactie

Voor het eerst in lange tijd weer een beursnummer. Het blijft echter wel spannend. Gaan we met z'n allen fysiek naar de Nationale Onderwijstentoonstelling of niet? De NOT zal dit jaar (in tegenstelling tot januari) van 30 november tot en met 4 december plaatsvinden. Het zal er vast anders uitzien dan andere jaren. Het wordt zelfs een hybride vakevent genoemd in plaats van een beurs. Terwijl ik dit schrijf (1 november) wachten we weer de besluiten af die genomen moeten worden om de coronacijfers terug te dringen.

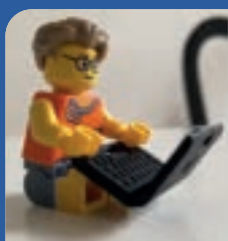
Ik leef mee met de scholen die net als voor de zomervakantie soms klassen naar huis moeten sturen, blended of helemaal online les moeten geven en moeten schipperen met de inzet van leraren. Normaliter hou ik me verre van de politiek, maar het feit dat de formatie al eeuwen duurt, maakt dat er nog steeds geen grote stappen gezet worden om het lerarentekort op te lossen.

De discussies, hoe dat zou moeten gebeuren en vooral welke kwaliteitseisen we stellen aan nieuwe (en zittende) leraren, laaien soms hoog op. Dat maakt dat de toon soms grimmig is, wat niet bijdraagt aan een inhoudelijke discussie. De NPO-gelden vloeien rijkelijk, maar bieden geen oplossing op de lange termijn. Er moet dus echt iets structureels gebeuren. Een forse klus voor een (hopelijk nieuwe) minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ik zou niet graag in zijn of haar schoenen staan.

En dan door naar deze editie van VIVES Magazine. De standaard rubrieken staan er weer in natuurlijk. Ik vind met name het interview met de keukentafelsetjes elke keer weer zo leuk. Henk ter Haar is deze keer samen met zijn vrouw Rineke aan hun keukentafel aan de tand gevoeld door Carla Desain. Fons van den Berg hielp mij heel erg uit de brand door een artikel over Apple scholen te sturen. En we stellen in dit nummer de IPON jury aan je voor.

Ik maak hier heel brutaal even gebruik van de mogelijkheid om zelf te spammen. Marielle van Rijn en ik zijn inmiddels een heel eind op weg met ons boek over digitaal burgerschap. Alle dagen geletterd, niet alledaags. Een boek vol verhalen en oplossingen door experts over alles wat met (online) burgerschap te maken heeft. Zoals het er nu uitziet kunnen we op de IPON een boekenfeestje geven, want er wordt heel hard gewerkt aan eindredactie en opmaak. Spannend!

Voor nu wens ik de deelnemers aan de NOT heel veel plezier, online of fysiek in Utrecht. Ik sla deze beurs nog even over, dus elkaar zien en zoenen doen we nog niet.

Karin Winters
Hoofdredacteur Vives Magazine
karin@vives.nl

waar&wat

4 IPON Awards	30 Schooltools
6 Onderwijsondernemer	32 Onderwijsapps
8 Boekrecensies	36 Column Bertus Meijer
10 Onderwijslinks	38 8 vragen aan een doorlerende docent
12 Tips voor vergadergeluk in het onderwijs	40 Apple scholen
14 Eduware	42 Aan de keukentafel bij een onderwijsstel
16 Gewoon Speciaal ICT	44 Inge Schrijft
18 Brieven over digitale geletterdheid	46 Colofon
20 NOT beursspecial	
29 Inspirerende rolmodellen	

29

40

42

14 Eduware: FeedbackFruits

FeedbackFruits is een suite bestaande uit verschillende tools die docenten ondersteunt om de leerervaring van studenten te verbeteren en activerend vorm te geven. Vives Magazine spreekt met FeedbackFruits co-founder en CEO Ewoud de Kok.

36 Column: Leukjeuk

Like en leuk. De woorden lijken op elkaar en wellicht is er zelfs ergens een historisch verband. Ik ben nogal actief op sociale media en veel likes is leuk. Ik zie ze graag verschijnen.

20 NOT 2021

De NOT komt er weer aan en dit keer gaat de Nederlandse Onderwijs Tentoonstelling hybride! In deze Vives Magazine editie zit dan ook een speciale beursspecial met o.a. door ons geselecteerde sessies, plattegrond en meer! Blader snel door kijk wat er te beleven is tijdens de NOT 2021 in Jaarbeurs Utrecht (of vanuit je luie stoel!).

40 Apple Distinguished Schools in Nederland

Continue onderwijsinnovatie, doordachte inzet van technologie met aandacht voor privacy en security zien we in Nederland op steeds meer scholen, net als het gebruik van iPad en Mac. Sinds dit schooljaar is Nederland vier scholen rijker die daarin zo voorbeeldig zijn, dat zij het predicaat Apple Distinguished School (ADS) hebben verdiend. Dat is extra bijzonder in een jaar waarin 1:1-programma's en digitale geletterdheid van leraren en leerlingen belangrijker waren dan ooit, net als het maken van attractieve lessen die op afstand en goeddeels digitaal te volgen waren.

De jury stelt zich voor IPON Awards

Op 2 en 3 februari 2022 vindt de IPON beurs voor onderwijsinnovatie en ICT weer plaats in de Jaarbeurs in Utrecht. Uitgevers, ontwikkelaars, leveranciers van soft- en hardware delen daar hun nieuwste ontwikkelingen voor het onderwijs. Vast onderdeel in het programma zijn de IPON Awards. Dit zijn prijzen vanuit het onderwijs voor innovatieve producten en initiatieven vanuit het bedrijfsleven. Graag stellen we hierbij de onafhankelijke jury aan je voor. Wij zien de inzendingen graag tegemoet.

Tessa van Zadelhoff (voorzitter van de jury)

Tessa werkt al meer dan 25 jaar in en voor het onderwijs. Als leerkracht, ICT-coördinator, beleidsmedewerker en zelfstandig ondernemer. Zij houdt zich bezig met innovatie van onderwijs met

en zonder technologie. In december 2020 verscheen het Handboek Ontdeklab dat zij samen met Erno Mijland schreef. Ze is daarnaast bekend van initiatieven zoals BoekTweePuntNul, STOOOM en Codeklas. Onderzoeken, ontdekken en ondernemen zijn sleutelwoorden.

"Mijn tweede keer als voorzitter van de IPON Awards jury. Ik hoop op opnieuw vele mooie, interessante innovatieve inzendingen die ons helpen om nog beter onderwijs te kunnen verzorgen."

Rhea Flohr

Rhea Flohr is van oorsprong docent, maar is tegenwoordig aan het werk als onderwijsadviseur en i-coach. Vanuit die rol begeleidt zij docenten, teamleiders en managers bij het goed doordacht inzetten van technologie om het

leren van leerlingen en studenten te bevorderen.

"In de afgelopen jaren heb ik gemerkt dat technologie inzetten in mijn lessen een positief gevolg heeft: gemotiveerde leerlingen en soms ook nog tijd over! Ik gun dat mijn collega's ook en ondersteun hen daar waar helpend is. Goed onderwijs voorop en technologie inzetten waar het een meerwaarde heeft! ICT kan je werkzaamheden makkelijker maken als je het op een goede manier inzet!"

Van knoppencursus tot ondersteunen bij het formuleren van visie en beleid op onderwijs en technologie en alles daartussenin, zo ziet de werkdag van Rhea eruit. Natuurlijk is er ook ruimte om zelf op de hoogte te blijven van alle nieuwe ontwikkelingen!

Liesbeth Mol

Liesbeth Mol is sinds 2001 leerkracht in de bovenbouw van basisschool de Meent in Waalre.

"Sinds dit schooljaar ben ik vakleerkracht innovatief onderwijs. Digitale geletterdheid staat op de planning, waarbij ik me gedurende het eerste jaar vooral bezighoud met computational thinking. Maar ook ons zeer recent opgerichte Ontdeklab, waarbij kinderen gestimuleerd worden om nieuwsgierig te zijn en op ontdekking te gaan, gaat onderdeel uitmaken van het vierjarenplan. Een heerlijke uitdaging waar ik mezelf helemaal in kan uitleven. Verder maak ik als freelancer, via mijn bedrijf JufLies, Digidoeners voor de stichting FutureNL. Hier kan ik mijn creativiteit in het ontwikkelen van lessen helemaal kwijt."

**MELD
JE NU AAN
VOOR DE
IPON
AWARDS**

De IPON Awards

De jury beoordeelt dit jaar inzendingen in 7 categorieën:

1. IPON - Innovatie van het leren Award PO
2. IPON - Innovatie van het leren Award VO
3. IPON - Innovatie van het leren Award MBO
4. IPON - Gewoon Speciaal Award
5. IPON - Organisatie van het leren Award
6. IPON - Start-up Award
7. IPON - Stimulerings Award

Innovatie van het leren voor PO, VO en mbo. Deze award is voor die hardware, software of dienst die het leren binnen een van de sectoren bevordert. De Gewoon Speciaal Award wordt uitgereikt aan een bedrijf dat een innovatie biedt voor het speciaal onderwijs. De organisatie van het leren Award kan in een van de onderwijssectoren uitgereikt worden aan

dat bedrijf of die dienst die de organisatie van het leren beter of gemakkelijker maakt.

De start-up Award is bedoeld voor de meest veelbelovende startende ondernemer. We zien je als starter wanneer je bedrijf drie jaar of minder bestaat. De stimulerings Award is bedoeld voor een persoon, vereniging of instantie die veel voor het onderwijs heeft betekend op het gebied van innovatie of implementatie van technologie. Je kunt hier personen of instanties voor aanmelden maar de jury neemt hierin soms een eigen besluit.

De jury bepaalt tijdens de juryvergadering eind januari per categorie een aantal genomineerden en een winnaar. De genomineerden kunnen tijdens de beurs op hun stand kenbaar maken dat zij genomineerd zijn voor een IPON Award. Tijdens de IPON Award uitreiking na sluiting van de beursvloer op 2 februari maken we feestelijk bekend wie de winnaars zijn van deze felbegeerde IPON Awards. Naast een Award krijgt de winnaar ook aandacht in een publicatie in Vives Magazine. Je kunt je inzending insturen tot 23 januari 2022 17.00 uur via het formulier op www.ipon.nl. Wij kijken uit naar je inzending!

Gerard Dummer

Gerard Dummer is opleidingsdocent Digitale Geletterdheid aan de Pabo van Hogeschool Utrecht. Daarnaast is hij bezig met een promotietraject over programmeren in het basisonderwijs. Gerard is de oprichter van WikiKids en voorzitter van de stichting. In 2011 schreef hij het boek 'ICT voor de klas' over de achtergronden en toepassingen van ICT in het basisonderwijs.

"Ik ben altijd op zoek naar nieuwe mogelijkheden om mijn studenten kennis te laten maken met digitale toepassingen die het onderwijs ondersteunen en verrijken. Of het nu om nieuwe mogelijkheden gaat om leerlingen nog informatiewijzer of mediawijzer te maken, of om de leerkracht te ondersteunen bij de communicatie of administratie."

Paul-Jan van Goch

Paul-Jan is opgegroeid in een onderwijsgezin. Bij hem is kennis van onderwijs met de papepel ingegoten. Hij heeft ruime werkervaring in het onderwijs door zijn werk op de pabo, regulier basisonderwijs en (voortgezet)

speciaal onderwijs. Het werken met en verbeteren van de inzet van ICT middelen in de klas speelde daar vanaf de start een grote rol. Momenteel werkt hij als onderwijsinnovator en i-coach bij Koninklijke Kentalis. Kentalis verzorgt onderwijs aan leerlingen die slechthorend of doof zijn of een taalontwikkelingsstoornis hebben. Paul-Jan is medeoprichter en leider van een kennisnetwerk met de naam Imp@CT. Daarin werken i-coaches van de veertig scholen van Kentalis samen aan de fantastische onderwijsvernieuwing in lesgeven met ICT-middelen.

"Als kind prutste ik al aan alles waar een stekker aan zat en probeerde ik de grenzen van de techniek op te zoeken. In het onderwijs ontdekte ik dat techniek en ICT het leven en het leren kunnen verbeteren. Met de juiste middelen wordt het leerrendement vergroot en de autonomie van kinderen versterkt. Als jurylid hoop ik op inzendingen die daar een innovatieve draai aan geven."

Karin Winters

Sinds 2014 is Karin hoofdredacteur van Vives Magazine. Karins hart ligt vooral bij het mbo-onderwijs, dus daar zal zij haar jurysysteem ook wel harder laten klinken. Als onderwijsondernemer ziet ze heel veel verschillende ontwikkelingen

in onderwijs die met technologie te maken hebben. Aan de andere kant vraagt ze zich soms ook af: what's new?

"Dit jaar geef ik vanuit Drenthe mijn stem en ben ik niet fysiek aanwezig bij de altijd energerende en spannende jurybesluitavond. Ik hoop dat er verrassende inzendingen vanuit het mbo komen, dat altijd een beetje ondervetegenwoordigd is bij de IPON Awards. Ook hoop ik (stiekem) dat dingen 'klaar' zijn en niet 'nog in ontwikkeling'. Duurzaamheid en het geleerde van de coronacrisis zouden toch wel zichtbaar mogen zijn bij de inzendingen."

Onderwijsondernemer

Iedereen kan het gevoel vast nog terughalen: de stress van het eindexamen.

Sinds Thorbecke (1862) maken elk schooljaar zo'n tweehonderdduizend leerlingen het centraal schriftelijk. De spanning stijgt dan tot het kookpunt: heb je voldoende onthouden en genoeg geoefend? Eindexamensite zorgt er al ruim dertien jaar voor dat examenkandidaten hier, met vertrouwen, ja op kunnen zeggen.

Eindexamensite toen: de kroeg

Eindexamensite begon in 2008 in de kroeg met de vraag: "Waarom is er geen digitale examenbundel?" Een paar maanden later zag de eerste versie het licht, toen nog in samenwerking met het LAKS als watmoetikweten.nl. De site werd onmiddellijk al veel gebruikt, vooral omdat deze toevallig vlak voor de eindexamens live kwam. De jaren daarop is Eindexamensite verder uitgebouwd. Eerst "uurtje-factuurkje" bij een ICT-bureau in Oosterhout, tot de rekeningen niet meer betaald konden worden wegens het nog altijd ontbreken van een verdienmodel. Vervolgens outsourcend in Roemenië waarbij het omarmen van het Entree inlogstelsel en het aanbieden van een volgsysteem voor docenten zorgden voor een sterke groei. En nu inmiddels weer terug bij een ICT-bureau in Utrecht met een volledig vernieuwde versie waarmee de komende jaren trots tegemoet worden getreden.

Eindexamensite nu: voor leerling én docent

Op Eindexamensite kan voor zowel vmbo, havo als vwo, voor alle examenvakken, geoefend worden voor het landelijk examen. Leerlingen kunnen oefenexamens maken, de examenstof bekijken en gericht oefenen op onderwerp. Docenten kunnen de voortgang bewaken, feedback geven en toetsen klaarzetten.

Hoeveel er ook wordt geoefend, de website houdt het allemaal bij. Zowel de leerling als de docent hebben dus altijd en overal inzicht in welke examens al (deels) gemaakt zijn, en met welk resultaat. Bovendien is er voor elk vak, overzichtelijk weergegeven, inzage in de examenstof. Ook de voortgang is per onderwerp te volgen. Iedere leerling heeft daarmee letterlijk 1.000 examens in de broekzak waarvan de docent kan zien hoe hun leerlingen scoren.

Wat docenten het meest aanspreekt is dat, na het maken van een oefenexamen, zichtbaar is op welke *onderwerpen* leerlingen al goed scoren en op welke nog niet. Beter nog: met één muisklik kunnen leerlingen zelfstandig of op voorstel van hun docenten gericht verder werken op exact die onderwerpen waar ze nog meer op zouden moeten oefenen.

Eenvoudig in gebruik

Door de jaren heen is geleerd dat een website niet eenvoudig genoeg kan zijn. Eindexamensite heeft geleerd goed naar docenten te luisteren en hun opmerkingen ter harte te nemen om de website steeds duidelijker en eenvoudiger te maken. Uitdaging is constant om de applicatie steeds krachtiger te maken zonder dat het ingewikkelder wordt in het gebruik.

Een mooi voorbeeld is de nieuwste mogelijkheid om een speciale toets te maken voor je leerlingen. Op veler verzoek kan nu een toets samengesteld worden uit beschikbare examenvragen. Deze toets kan vervolgens zowel formatief als summatief worden aangeboden. Is voor een formatieve toets gekozen dan kunnen de leerlingen, gedurende het maken van de toets, nog verder groeien doordat ze zelf kunnen kiezen voor uitleg. Is gekozen voor een summatieve toets, dan krijgen de leerlingen aan het eind 'gewoon' hun cijfer te zien. Een optie die ook in de pre-examenklassen als waardevol wordt ervaren. ■

Maak gratis kennis met Eindexamensite

Ken je Eindexamensite nog niet? Maak dan met de gehele school, het hele schooljaar lang *gratis* gebruik van Eindexamensite. De pilot stopt automatisch.

Mocht je in het volgende schooljaar verder willen dan neem je zelf contact op om een licentie af te sluiten. Kosten bedragen in dat geval 15 euro per *eindexamenleerling*. Je betaalt alleen voor de leerlingen in examenklassen. Alle leerlingen van de gehele school kunnen overigens gebruik maken van Eindexamensite.nl.

Je kunt meteen beginnen: ga nu direct naar **eindexamensite.nl**, log in met je schoolaccount en jij en je leerlingen kunnen meteen aan de slag. Hulp nodig? Neem contact op met Sander of John: **info@eindexamensite.nl**

Slaag voor je examen

AWARDS2022

ONDERWIJSINNOVATIE & ICT

DOE NU MEE MET DE IPON AWARDS!

De IPON awards stimuleren het bedrijfsleven om producten te vernieuwen en te verbeteren. Met behulp van de Awards kan het onderwijs op een originele manier kennismaken met leveranciers en digitale schoolborden, e-learning, educatieve software, ict - beheer, outsourcing en veel meer. De categorieën zijn als volgt: PO, VO, MBO, Gewoon Speciaal, Organisatie van het leren, Start-up en Stimulering.

Zend nu jouw voorstel in via ipon.nl/awards !

Recensies

SPEELSHEID EN CREATIVITEIT ALS MOTOREN VOOR ONTWIKKELING

TITEL: IK SPEEL. IK GROEI. IK DURF

Een boek vol groeistof voor jouw project

AUTEUR: HILDE VAN DYCK

UITGEVERIJ: LANNOO

AANTAL PAGINA'S: 200

PRIJS: €30,-

TREFWOORDEN: ZELFREFLECTIE, AUTODIDACTIEK, ONTWIKKELING, LEERPROCES, GRENZEN VERLEGGEN, SPELEN CREATIVITEIT, MOTIVATIE, PLEZIER

Er waait een EDI-storm door het Nederlandse onderwijsland. Belangrijk om de cursorische onderdelen zo goed mogelijk te doen en dan helpen goede didactische aanwijzingen voor instructies. Maar daarnaast is het van groot belang om andere vormen van leren en ontwikkelen ruim baan te geven. Spelen is een essentiële activiteit voor kind én volwassene. In 'Ik speel. Ik groei. Ik durf' wordt helder uitgelegd wat er bij spel komt kijken. Een verzorgd boek en vlotte tekst met hier en daar een vleugje Vlaams maken het boek erg toegankelijk en goed leesbaar. Een fijn boek om nog eens goed na te denken over de inzet van spel en volop groeistof om jezelf en anderen verder te brengen.

EEN PRENTENBOEK OM BIJ WEG TE DROMEN

TITEL: DROMER

AUTEUR: MARK JANSSEN

UITGEVERIJ: STICHTING CPNB

AANTAL PAGINA'S: 32

PRIJS: € 7,25

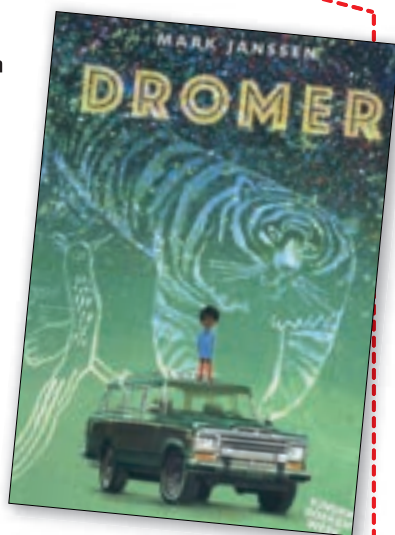
TREFWOORDEN: KINDERBOEKENWEEK, AMBITIE, FANTASIE, CREATIVITEIT, FILOSOFIE, PRENTENBOEK, TEKENEN

Wat een prachtig boek met een zacht prijsje in het kader van de Kinderboekenweek! Mark Janssen stopt veel autobiografische elementen in zijn boek. Het verhaal gaat over Aron die samen met zijn vader in de namiddag uit school komt en samen in de auto in gesprek raken. Ze rijden langs een bos en zijn vader stelt voor om samen een wandeling te maken en in gesprek te gaan over wat je later zou kunnen worden. Het gaat over denkers en doeners, de kinderen die weten wat ze willen worden. Maar je hebt ook dromers en die... Tja!? Een prachtig verhaal om te vertellen en om te bekijken. Verrassende tekeningen met een extra droomlaag. Ook de tekst spreekt tot de verbeelding met een kakofonie aan geluiden. Het nawoord is een mooie kers op taart en is voor oudere kinderen de moeite van onderzoeken waard. Wie waren al die dromers?

In een interview op de website zegt Mark Janssen zelf: "Ik wil met mijn prentenboek een lans breken voor de (kleine) Dromers; creatief, gevoelig en vaak nog niet zo goed bewapend tegen die grote overweldigende wereld die gebouwd is door volwassenen. Met een beetje geduld en vooral veel vertrouwen van hun omgeving, worden zij later, als ze groot zijn, personen die de wereld een stukje mooier maken. Letterlijk en figuurlijk. Het zijn de schrijvers, de 'out of the box' uitvinders, de illustratoren, de muzikanten, de dansers, de schilders en de acteurs van de toekomst."

Bron: <https://www.hebban.nl/artikelen/mark-janssen-het-prentenboek-dromer-gaat-eigenlijk-over-mezelf>

Moet ik nog meer over dit boek schrijven? Kopen! Als het nog beschikbaar is in de winkel.

Filosoferen en je verwonderen met getallen

TITEL: REKENEN VOOR JE LEVEN

WAT GEBEURT ER ALS EEN KLAS DE SAAIE SOMMEN MAG VERVANGEN DOOR REKENLESSEN DIE MET HUN EIGEN LEVEN TE MAKEN HEBBEN?

AUTEURS: EDWARD VAN DE VENDEL & IONICA SMEETS

ILLUSTRATOR: FLOOR DE GOEDE

UITGEVERIJ: NIEUWEZIJDS B.V.

AANTAL PAGINA'S: 275

PRIJS: € 19,-

TREFWOORDEN: REKENEN, FILOSOFEREN, PUZZELN, REKENPLEZIER, STRIP, RAADSLS

Ik ben goed bekend met het werk van letterkoning Edward van de Vendel, getallenkeizerin Ionica Smeets en meesterillustrator Floor de Goede. Geweldig hoe zij hun krachten hebben gebundeld in een ongewoon, levendig en uitdagend rekenavontuur. Het verhaal is geschreven voor de bovenbouw van de basisschool en nodigt om met een hele klas mee aan het werk te gaan. Het is een afwisseling van verhalen, strips, puzzels en raadsels. Daarbij ontbreken de nodige humor en plezier niet. Dit moet een geweldig boek zijn om in de basisschool vanaf groep 6 mee aan de slag te gaan. Grote kans dat kinderen ook thuis dit boek niet kunnen weerstaan om van voor tot achter te verslinden. Daar hoeft je niet eens een goede rekenaar voor te zijn.

EEN BETER BEELD, MEER ZICHT, MET EEN PASSENDE VISIE NAAR EERLIJKER EN OPTIMAAL ONDERWIJS

TITEL: LATEN WE DOEN WAT DE BEDOELING IS
VOOR EERLIJKE KANSEN IN HET ONDERWIJS

AUTEURS: FERD VAN DEN EERENBEEMT & JOKE MIDDELBEEK

UITGEVERIJ: LEUKER.NU

AANTAL PAGINA'S: 108

PRIJS: € 24,50

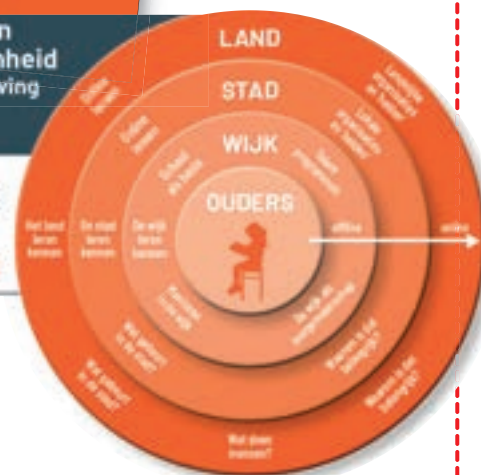
TREFWOORDEN: VISIE, ONDERWIJSINNOVATIE, ONDERWIJS(ON)GELIJKHEID

Door een nijpend lerarentekort eind 2019 sluiten 16 basisscholen in Amsterdam Nieuw-West voor een week hun deuren en nemen de tijd om na te denken over hoe het anders kan. Naar aanleiding daarvan een boek. In het boek van onderwijsbegeleider Ferd van den Eerenbeemt en onderwijsbestuurder Joke Middelbeek wordt teruggegaan naar de essentie van onderwijs: het kind zien als heel mens. Juist in de coronatijd een goed moment om stil te staan en ons te bezinnen op de bedoeling van ons onderwijs. Het boek leest als een handleiding om vanuit de dagelijkse praktijk stappen te zetten om werk te maken van die bedoeling. In elk hoofdstuk vindt de lezer praktijkvoorbeelden, bronnen en gereedschappen om zelf aan de slag te kunnen. Zo'n boek verdient een plek op de boekenplank in elke basisschool!

Cirkels van Betrokkenheid
De samenleving voor het onderwijs

Een programma voor onze toekomst:
DE JEUGD

Wat een prachtige manier om je als stripmaker bloot te geven!

TITEL: STRIP HOLLAND STRIP
BELEVENISSEN VAN DE EERSTE STRIPMAKER
DES VADERLANDS

UITGEVERIJ: PERSONALIA

AUTEUR: MARGREET DE HEER

AANTAL PAGINA'S: 160

PRIJS: €28,-

TREFWOORDEN: STRIPS, TEKENEN, SCHRIJVEN,
AUTOBIOGRAFIE

Striptekenaar Margreet de Heer pakt als eerste 'Stripmaker des Vaderlands' uit met een origineel en gedurfd overzichtsboek waarin ze anderen het hemd van het lijf vraagt en zichzelf ook letterlijk en figuurlijk blootgeeft. Een prachtig kijkje in denkprocessen, schetsen, ideeën, de hoofden van collega's en de wereld van de strip. Daar waar mogelijk heeft ze het 'verstript', maar steeds op zoek naar originele manieren van uitbeelden. Ze zoekt haar grenzen op en probeert daar zelfs overheen te gaan. 160 pagina's voor een stripboek is veel, toch is elke bladzijde met zorg vormgegeven. De informatiedichtheid is hoog en het plezier spat ervan af. Veel verwijzingen naar andere strips en stijlen. Een geweldig goed boek om de stripwereld beter te leren kennen. Ik leende het boek in de bibliotheek en ik heb na het lezen een eigen exemplaar aangeschaft.

De inhoudsopgave laat goed zien hoe gevarieerd het leesvoer voorbijkomt:

- Tijdslijnen
- De campagne
- Stripinterviews
- Strips in docentenblad van 12 t/m 18
- De graphic novel gids
- Stripglossy-strips
- Het grote songfestivalstripglossyavontuur
- Stripschapprijzen
- Crowdfunding

Opgepast: geestverruimend middel!

TITEL: OPEN MINDED CLASSIC 102 VRAGEN EN UITDAGINGEN
VRAGEN DIE UITDAGEN TOT CREATIEVE OPLOSSINGEN EN
NIEUWE INZICHTEN - 102 FULL COLOUR KAARTEN

AUTEUR: GUIDO HAEX

UITGEVERIJ: OPENUP!

PRIJS: € 13,-

TREFWOORDEN: FILOSOFEREN, CREATIEF DENKEN,
REFLECTEREN, FANTASEREN

Eenvoudige en compacte set van kaartjes met prikkelende vragen om 'je geest te openen'. Boeiend om in een klein groepje jezelf uit te dagen op filosofisch, maatschappelijk of creatief vlak. Kom tot verfrissende ideeën, creatieve oplossingen of verrassende inzichten. Zet je vooroordelen over boord, wees nieuwsgierig en leer jezelf en de anderen beter kennen. Echte spelregels zijn er niet, die bepaal jezelf. Ik zou wel de kans geven om te passen, anders laat je misschien meer los dan je lief is. De vragen passen bij de leeftijdscategorie 12+. Ook zinvol om eigen kaartjes toe te voegen. Voorbeelden van enkele vragen: Wat is mooi aan mensen? Is het altijd goed om de waarheid te vertellen? En wat vinden jouw medespelers hiervan? Er is een verschil tussen horen en luisteren. Hoe goed kun jij luisteren naar anderen? Wat vinden jouw medespelers hiervan? Mooie kaartenset nummer 19 in een snelgroeiend serie. Zie ook: openup.nu/spellen

Onderwijslinks Onderwijslinks Onderwijslinks

Coderen kun je leren

Helaas is de codeweek alweer voorbij, maar het is wel goed om op de hoogte te zijn van dit unieke initiatief. De EU-programmeerweek is een burgerinitiatief waarin creativiteit, probleemoplossing en samenwerking worden gestimuleerd door middel van programmeren en andere technische activiteiten. Het idee erachter is om programmeren zichtbaarder te maken, om jongeren, volwassenen en ouderen te laten zien hoe je ideeën met programmeercode tot leven kunt brengen, om deze vaardigheden te ontwikkelen en om gemotiveerde mensen bij elkaar te brengen om te leren. Leerkrachten kunnen zich aanmelden om samen met de klas mee te doen met de codeweek. Bekijk de website en doe in 2022 ook mee!

Programmeren **Wedstrijd**
codeweek.eu

Handige to-do lijstjes

Op internet zijn honderden programma's te vinden voor het bijhouden van to-do lijstjes. Toch kan deze online tool van Microsoft genaamd 'Tasks' niet ontbreken in je bibliotheek met handige programma's. Het maakt deel uit van Office, maar is nog relatief onbekend. Hopelijk gaat dat veranderen door dit artikeltje, want de applicatie biedt heel veel handige functies voor het organiseren van taken. Je kunt de taken verdelen over verschillende planborden. De planborden kun je vervolgens delen met collega's. Samenwerken wordt daarvoor eenvoudiger. In de appstores is een gratis app te downloaden waarmee je de functionaliteit ook naar je mobiele device haalt.

Online tool **Organiseren**
tasks.office.com

Gesprekken plannen

Met Multiplanner kunnen scholen heel eenvoudig diverse activiteiten online inplannen en organiseren. Vervolgens kunnen studenten en ouders online inschrijven. Multiplanner is begonnen als Schoolgesprek.nl: een online tool voor het inplannen van ouder- en mentorgesprekken. Inmiddels is deze tool veel uitgebreider geworden en kan deze ook gebruikt worden voor het inschrijven voor open dagen, examens, ouderavonden, kennismakingsgesprekken en pleinwachtroosters. Via de website kun je een gratis account aanmaken waarmee je direct aan de slag kunt met het maken van plannings. Het is ook mogelijk om gebruikers een vragenlijst in te laten vullen bij het maken van een afspraak, wat de tool breed inzetbaar maakt.

Organisatie **Open dagen** **Online tool**
schoolgesprek.nl

Piloot voor heel even

Soms is het goed om even te ontspannen. Een Flight Simulator is hiervoor natuurlijk bij uitstek geschikt. Als piloot vlieg je over mooie landschappen terwijl je met gemak naar de andere kant van de wereld vliegt. Flightgear maakt dit mogelijk. Deze open-source Flight simulator is gratis te downloaden en geeft een kijkje in de [digitale] cockpit. Het spel is beschikbaar voor zowel Windows als Linux computers. Er komen nog regelmatig nieuwe updates en uitbreidingen uit. Doe een wedstrijdje met de klas. Wie lukt het om het vliegtuig veilig te landen? Natuurlijk kan een digibord hierbij niet ontbreken!

Spel **Open-sourc**
flightgear.org

Bezoek het Tropenmuseum

Het Tropenmuseum is een museum over wereldculturen, gevestigd in een van de mooiste museumgebouwen van Nederland. Het indrukwekkende rijksmonument gelegen aan het Oosterpark, in het hart van Amsterdam Oost, dateert uit 1926. Via deze website informeert het museum haar bezoekers, maar de website biedt meer: leerkrachten kunnen er online lesmateriaal vinden over diverse onderwerpen. Vanuit persoonlijke, authentieke verhalen, eigentijdse hands-on collectie en multidisciplinaire activiteiten maken kinderen met deze methode een ontdekkingsstocht door hedendaagse culturen. Het is ook mogelijk om het Tropenmuseum digitaal te bezoeken.

Maatschappij **Geschiedenis** **Aardrijkskunde**
tropenmuseum.nl/nl

Handige tool

Met PDF mage maak je van een website een PDF-bestand. Dit is handig als je informatie wil bewaren of de informatie van een webpagina wil printen. Nu denk je misschien: maar dat kan toch al standaard met de browser? Dat klopt, maar PDF mage maakt er een PDF-bestand van dat schaalbaar is [een Vector]. Daarmee is het PDF-bestand van afdrুকwaliteit en kan de print ook gebruikt worden voor het printen van posters en grote formaten. Het is een handig tooltje dat je kunt activeren in browsers die gebaseerd zijn op Chrome.

Documentbeheer **Browser extensie**
pdfmage.org

Onderwijslinks Onderwijslinks Onderwijslinks

News flash

GGZnieuws is een initiatief van Bart Smith. Elke werkdag verzamelt hij 's morgens vroeg zoveel mogelijk interessant nieuws uit en over de Geestelijke Gezondheidszorg en plaatst dit op de website. Met meer dan 1,3 miljoen bezoekers per jaar, gemiddeld 140.000 bezoekers per maand, meer dan 2.100 volgers op Twitter en 6.600 pagina likes op Facebook bereikt GGZnieuws.nl een brede groep in GGZ geïnteresseerde mensen. Door de overzichtelijke, zwart-witte opmaak voelt de website een beetje aan als een echte krant. Over zowel aandoeningen als therapieën is op GGZnieuws een hoop informatie te vinden. Ook verwijst de website door naar betrouwbare websites met meer achtergrondinformatie.

Nieuwssite **Gezondheid**
ggznieuws.nl

Inspiratie platform

Leuk met kids is een blog waaraan diverse schrijvers meewerken. Met elkaar willen ze ouders informeren over leuke activiteiten voor kinderen. De artikelen kunnen gaan over knutselen, uitjes maar ook vakanties en eten. De artikelen zijn op een leuk en begrijpelijk geschreven en bevatten vaak foto's en video's. Leerkrachten en ouders die extra inspiratie kunnen gebruiken moeten de website zeker eens bezoeken. Via de diverse kanalen op social media kun je ook op de hoogte blijven. De agenda met activiteiten is erg handig om evenementen op te zoeken.

Lessuggesties **Jonge kinderen**
leukmetkids.nl

Geschiedenisprojecten

Erfgoededucatie gaat over betekenisgeving. Wat vinden we van waarde, en waarom? Wil je aan de slag met erfgoed in de klas of in uw instelling? Dan helpt Erfgoed Brabant je. Van kant-en-klare lesprojecten tot workshops en advies op maat, je vindt het op deze website. Neem contact via het contactformulier of blader eens door de website om te zien wat ze allemaal te bieden hebben. In het basisonderwijs kan erfgoededucatie een belangrijke rol spelen binnen cultuuronderwijs, mens & maatschappij en burgerschap. Zoals de naam van deze website al doet vermoeden zijn er met name projecten te vinden voor scholen in de provincie Noord-Brabant.

Geschiedenis **Brabant**
erfgoedbrabantacademie.nl

Gratis lesmateriaal

Op basisonderwijs.online vinden leerkrachten primair onderwijs gratis [actueel] lesmateriaal, dat toegankelijk is gepositioneerd. De educatieve content op dit leer-mid-delen-portal is methode onafhankelijk en aanvullend te gebruiken. De materialen op de website zijn snel, gratis en zonder inlog te gebruiken. Bij veel materialen staat een omschrijving waarin staat hoe de materialen in de les te integreren zijn. Maar op basisonderwijs.online is meer te vinden! Denk bijvoorbeeld aan musicals en apps. Met de handige zoekfuncties ben je binnen enkele klikken bij het juiste materiaal. Deze site mag niet ontbreken in je lijst met favorieten.

Digibord tip! **Lessuggesties** **Alle vakken**
basisonderwijs.online

Leuk voor de afwisseling

Met LessonUp maak of arrangeer je digitale en interactieve lessen, die je direct kunt geven op het centrale scherm in de klas. LessonUp is te gebruiken voor ieder type onderwijs en ieder niveau. In de lesbibliotheek staan meer dan 500.000 lessen voor je klaar die je direct kunt gebruiken. Gebruik verschillende onderdelen om je les volledig zelf samen te stellen. Leerlingen houden van interactiviteit, daarom staan er in LessonUp verschillende werkvormen. Denk hierbij aan open vragen, video vragen en vragen waarbij de gebruiker antwoorden in de juiste volgorde moet slepen.

Online tool **Presenteren**
lessonup.com

Tips voor kleuterleerkrachten

Kleuteruniversiteit is een organisatie die zich inzet voor leuk en leerzaam kleuteronderwijs. Dat doen ze door het schrijven van lesprojecten die vaak gekoppeld zijn aan een thema of prentenboek. De projecten sluiten zo goed aan bij de belevingswereld van jonge kinderen. Ook zijn de projecten gekoppeld aan onderwijsdoelen die in het kleuteronderwijs dagelijks aan de orde komen. Een interessant onderdeel van de website is het Kleuteruniversiteit-blog waarin kleuterleerkrachten tips en informatie met elkaar uitwisselen over kleutervolgsystemen, leerzame speurtochten of een origineel Sinterklaas- of kerstthema. Het blog is gratis en zonder inloggen toegankelijk. Handig!

Kleuteronderwijs **Lessuggesties**
kleuteruniversiteit.nl

5 tips voor vergadergeluk in het onderwijs

Mensen zijn sociale wezens. In onze vrije tijd vinden we weinig dingen zo leuk als bij elkaar komen en urenlang te praten over van alles en nog wat. En als je iemand vraagt wat het leukst is aan hun werk, is het antwoord vaak: de collega's. Dus kennelijk is het samenkomen met anderen niet het ergste aan vergaderen. Het is de manier waarop het allemaal gebeurt. En dat is goed nieuws, want daar kunnen we wat aan doen!

Samen met het AD hebben wij een landelijk vergaderonderzoek georganiseerd. Wat blijkt: we geven vergaderen een mager zesje. Specifiek in het onderwijs zien we een paar interessante dingen:

- 34% zegt dat betere focus uitlopen kan verhelpen.

De rest van Nederland 24,63%.

- 37% voelt zich niet veilig om vrijuit te praten, versus 25% landelijk.
- 70% vindt dat er echt te weinig resultaat wordt geboekt, versus 64% landelijk.
- 55% vindt dat acties niet opgevolgd worden, landelijk 34%.

Ruimte voor verbetering, en daar doen wij graag aan mee. Hier vind je vijf simpele tips om vergaderen weer leuk te maken!

1

Vergader alleen om de juiste reden

Een vergadering heeft een duidelijk doel en jij kan maar om drie redenen bijdragen:

- Halen: zonder de uitslag kan jij jouw werk niet doen
- Brengen: zonder jouw inbreng lukt de vergadering niet
- Helpen: jij hebt een ondersteunende rol zoals voorzitter of notulist

Geen duidelijke reden? Niet meedoen! Want daar wordt niemand gelukkig van.

2

Alles wordt mooier door aandacht

Als je dan toch gaat vergaderen, doe het met volle aandacht: geen devices, geen zij-conversaties. Waarom toch altijd dat uitstellen van apparatuur op tafel?

3

Pas op voor ongewenste types!

Ken je die types die geen reden hebben om erbij te zijn, maar alles liever doen dan werken? Wij noemen dat Vergadertoeristen. Of van die gasten die constant de aandacht op hun eigen zaken vestigen die verder niemand interesseren? Vergaderterroristen! Durf tegen ze in opstand te komen, jij en jouw tijd zijn het waard.

4

Vergader met hoofd en hart

Vergaderen moet om een doel. Maar dit is meer dan alleen 'het ding' (het 'hoofd'). Denk ook aan het hart: hoe voelt iedereen zich hier onder? Voorkom bijvoorbeeld dat men zich niet uitspreekt uit angst niet serieus genomen te worden. Zo gaan goede ideeën en uiteindelijk goede mensen het pand uit.

5

Maak ruimte voor vergaderen

Letterlijk. Niet weer om diezelfde tafel zitten in dat bedompte kamertje. Durf eisen aan de omgeving te stellen. Ga staan, ga naar buiten, ga eens in de kroeg vergaderen. Een gelukkig mens is een betere vergaderaar. Om over het effect van goede koffie maar te zwijgen...

Vergaderen kan echt leuk zijn, en bijdragen aan het resultaat. De tips hierboven zijn een korte samenvatting van wat hoofdpunten uit ons boek "**Vergader jezelf Gelukkig**". Wil je meer weten? Kijk op onze website www.vergaderjezelfgelukkig.nl of stuur ons een berichtje. Daar worden wij altijd gelukkig van. ■

Programmeren in Python

Cursusboek + online cursus

Nu slechts
€ 39,95
Met cursusboek

€ 29,95
Zonder cursusboek

Daarnaast biedt
Tech Academy volledig
gratis een Scratch
beginnerscursus aan! Ga naar
techacademy.id.nl om
te beginnen!

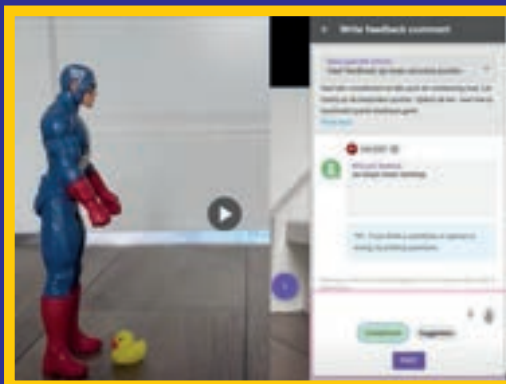

**Bestel 'm op
techacademy.id.nl**

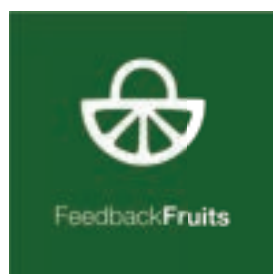
FeedbackFruits is ontstaan vanuit een onderwijskundige drive om het onderwijs meer activerend te maken voor studenten en ondersteunt technologisch verschillende werkvormen.

Docenten recenseren voor Vives Magazine eduware rechtstreeks uit de praktijk. Deze maand aandacht voor FeedbackFruits; een toolsuite om activerend onderwijs te ondersteunen

Voorbeeld van een Peerfeedback oefening met video waar studenten elkaar feedback moeten geven.

FeedbackFruits

ontwikkelaar
FeedbackFruits

prijs
• op aanvraag

weblink
feedbackfruits.com
help.feedbackfruits.com/nl

FeedbackFruits is een suite bestaande uit verschillende tools die docenten ondersteunt om de leerervaring van studenten te verbeteren en activerend vorm te geven. Vives Magazine spreekt met FeedbackFruits co-founder en CEO Ewoud de Kok.

“Ik heb aan de TU Delft gestudeerd en tijdens mijn opleiding vond ik het leren behoorlijk passief georganiseerd. Dit moet anders kunnen bedacht ik en vanuit deze drive startte ik in 2012 het start-up bedrijf FeedbackFruits. We zijn software gaan bouwen om nieuwe vormen van onderwijs te faciliteren. Wij geloven erin dat onderwijs op universiteiten en hogescholen veel interactiever kan. Studenten zitten nog te vaak passief in de banken. Het aantal studenten is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Docenten die in grote collegezalen alleen maar

nieuwe kennis zenden, raken veel van hun studenten qua aandacht en betrokkenheid kwijt. Als een docent zijn onderwijs anders organiseert en de werkvormen betekenisvol aanpast, resulteert dat in meer activiteit bij de student. Nieuwe generatie studenten vragen ook om afwisseling en kortdurende informatieverwerking en verdieping. Een voorbeeld: we hebben een tool ontwikkeld die de werkvorm feedback ondersteunt en automatiseert. De feedback activiteit kan door de docent vanuit een leermanagementsysteem worden klaargezet waarbij een student zijn concept opdracht inlevert en medestudenten gerichte feedback geven op bijvoorbeeld een paper. Onderwijskundige meerwaarde hiervan is dat middels deze peer feedback cyclus studenten dieper reflecteren op hun eigen werk en dat van anderen. Dit resulteert in een actiever leerproces en uiteindelijk tot betere producten. Dit is maar één voorbeeld van onze toolsuite om het studeren actiever te organiseren. In samenwerking met mbo-instellingen, Hogescholen en Universiteiten hebben we de afgelopen jaren bij diverse werkvormen tools ontwikkeld dit het leerproces ondersteunen. We geloven in co-creatie en luisteren goed naar de wensen vanuit de werkvloer. Inmiddels is FeedbackFruits uitgegroeid tot een suite van maar liefst 11 verschillende tools en wordt gebruikt op bijna alle universiteiten en hogescholen in Nederland en op diverse onderwijsinstellingen in Amerika en Australië. Ik nodig van harte ook mbo- en vo-instellingen uit om kennis te maken met onze toolsuite. We hebben tijdens Covid geleerd dat FeedbackFruits ook binnen deze onderwijsinstellingen kan worden ingezet om activerend onderwijs efficiënt te ondersteunen”, aldus een gedreven de Kok.

FeedbackFruits is als verrijking aan de meest gangbare leermanagementsystemen te koppelen zoals in Moodle, Blackboard, Brightspace en Canvas. Ook is een integratie in Microsoft Teams mogelijk. De tools en de

instructiepagina's zijn in het Engels geschreven, maar worden de komende periode ook naar het Nederlands vertaald. Ik start met het verkennen van de teacher supportdesk en vind daar direct een handige beslisboom die vanuit onderwijskundig vertrekpunt mij leidt naar de ondersteunende tool. Als ik met studenten de werkvorm feedback wil inzetten heb ik keuze uit vier tools: Peer Review, Assignment Review, Skill Review en Group Member Evaluation. Wil ik mijn studenten actiever met het studiemateriaal om laten gaan, dan kan ik de comprehension of de interactive document, video of audio tool inzetten. De tools zijn qua vormgeving en opzet vergelijkbaar en het aanmaken van een oefening is voor mij als docent eenvoudig. In de FeedbackFruits suite zijn de volgende tools beschikbaar:

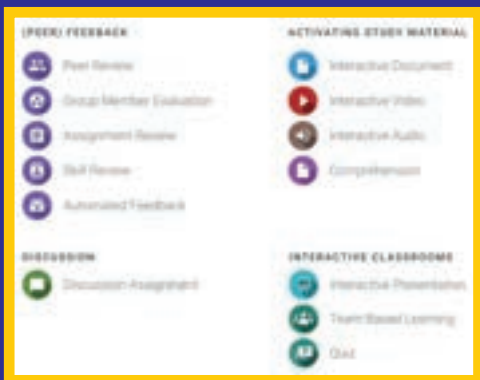
- **Peer Review:** docent kan opdrachten maken waarin studenten elkaar van feedback voorzien op het ingeleverde werk (documenten of video's) gebaseerd op vooraf gedefinieerde criteria.
- **Group Member Evaluation:** opdracht om de samenwerking tussen studenten onderling te beoordelen en te stroomlijnen met behulp van vooraf gespecificeerde criteria.
- **Assignment Review** stelt de docent in staat in-line feedback te geven op het ingeleverde werk (document of video). De docent kan de criteria en het feedbackformaat naar wens specificeren.
- **Skill Review** een tool die de docent de mogelijkheid biedt om direct feedback toe te kennen aan presentaties of mondeling examens van de student.
- **Interactive Video** biedt de mogelijkheid om een videobestand te delen met de studenten om oefenvragen over te beantwoorden, te bespreken of gezamenlijk over te discussiëren.
- **Interactive Document en Interactive Audio** bieden dezelfde mogelijkheden als interactieve video, maar dan gebaseerd

FeedbackFruits is ook volledig in Microsoft Teams te integreren.

Dashboard voor de docent om de activiteiten van studenten te monitoren.

FeedbackFruits is een verzameling van verschillende tools.

Feedback for Learning

- op respectievelijk een document of audiobestand (zoals een podcast).
- De **Interactive Presentation** tool biedt docenten de mogelijkheid om tijdens het college of de presentatie te communiceren met studenten om hen te stimuleren actiever en dieper te leren.
- De **Comprehension** tool geeft studenten de opdracht om een document te lezen, analyseren en te begrijpen door hier commentaar aan toe te voegen gebaseerd op door de docent vooraf vastgestelde onderwerpen.
- Discussion Assignment** biedt de mogelijkheid om studenten aan te scherpen door middel van debat (discussie), peer review en zelfreflectie.
- Interactive Quiz** biedt de mogelijkheid om de kennis van de studenten actief te testen in vorm van een quiz.

Als docent kan ik via een overzichtelijk dashboard de activiteiten van mijn studenten volgen en bijvoorbeeld de gegeven en ontvangen feedback inzien. Het aantal tools blijft, in samenwerking met de aangesloten onderwijsinstellingen, de komende jaren groeien.

Conclusie

FeedbackFruits biedt een brede set van tools en kan als verrijking gekoppeld worden aan een leermanagementsysteem om het leren voor studenten meer activerend vorm te geven. Alle tools zijn eenvoudig te gebruiken: als docent vind je snel je weg. FeedbackFruits ondersteunt technologisch de gekozen werkvorm: daarom is het van belang dat een onderwijsorganisatie bewust kiest voor activerend onderwijs en studenten hierop goed voorbereid. FeedbackFruits wordt nu voornamelijk in het wo en hbo ingezet, maar kan volgens mij ook zijn waarde bewijzen binnen een mbo of vo-instelling. ■

Feedback is een belangrijk begrip in het onderwijs. Feedback kan pedagogisch gericht zijn op gedrag of didactisch gericht op geleverd werk. In dit tekstkader gaan we in op de didactische feedback, dat omschreven kan worden als een proces dat inzicht geeft in een eventuele kloof tussen de geleverde prestatie en de

verwachte prestatie, met als doel om de prestaties te verbeteren. Volgens Hattie & Timperley (2007) is goede feedback een doorlopend proces van feedup, feedback en feedforward. Feedup richt zich op de vraag: waar werk ik naartoe? Feedup refereert daarmee aan de verwachte prestatie. Feedback richt zich op de vraag: hoe doe

ik het tot nu toe? Feedback heeft betrekking op alle opmerkingen die te maken hebben met de tot dan toe geleverde prestatie. Feedforward richt zich op de vraag: hoe nu verder? Feedforward geeft aan dat de student voor toekomstige prestaties aandacht dient te besteden aan bepaalde ontwikkelpunten.

Je kunt feedback (laten) geven op vier niveaus:

<p>Taakniveau Feedback op taakniveau geeft aan of een taak juist is uitgevoerd of niet. Daarbij kan gedacht worden aan een opmerking als: <i>'De literatuurverwijzing is niet volgens de APA-richtlijnen.'</i></p>	<p>Procesniveau Feedback op procesniveau geeft aan welke aandachtspunten er zijn met betrekking tot de gekozen aanpak of strategie, bijvoorbeeld: <i>'Waarom heb je deze taak op deze wijze aangepakt?'</i></p>	<p>Zelfregulatie Feedback op zelfregulatie heeft (<i>onder meer</i>) betrekking op zelfevaluatie en de manier waarop studenten zelf hun leerproces sturen. Denk daarbij aan een opmerking als: <i>'Wat vind jij de sterke en minder sterke punten van dit werkstuk, en hoe kun jij je daarin verder ontwikkelen?'</i></p>	<p>Zelfniveau (persoon) Feedback kan tot slot nog gericht zijn op het zelfniveau (competenties en/of houdingsaspecten) van de persoon. Bijvoorbeeld: <i>'Wat ben je toch een creatief persoon.'</i></p>
---	--	--	--

Feedback vraagt een zorgvuldige voorbereiding en inzet. Hier wordt in het onderwijs vaak onvoldoende bij stilgestaan. Docenten zetten regelmatig peerfeedback in: studenten geven elkaar feedback, met als doel om van elkaar te leren. Daarbij worden studenten echter vaak niet getraind in het geven van feedback, waardoor de feedback relatief oppervlakkig wordt. Het is

dus goed om er als docent bewust van te zijn hoe complex het geven én ontvangen van feedback is, zeker als je hiermee als doel hebt dat studenten meer zelfregulerend aan hun formatieve producten werken. Enkele tips voor het inzetten van feedback in het onderwijs:

- Maak helder wat de verwachte prestatie is: wat wil je zien?
- Koppel geen cijfer aan de feedback.
- Leer studenten met feedback om te gaan (feedback literacy).
- Narratieve feedback is veel efficiënter dan een cijfer.
- Feedback is met name effectief als het een vervolg krijgt en verwerkt wordt.

Bron: www.vernieuwendewerwijs.nl

Literatuur: Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. Review of Educational Research, 77(1), 81-112

Vertel hoe je je voelt aan happybot Felix

Happybots is een organisatie met mensen die enthousiast zijn over de toepassingsmogelijkheden van (robot-) technologie. Zij willen sociale robots ontwerpen voor maatschappelijke doelen, zoals bewust worden van geluk. Met Felix creëren zij de mogelijkheid om geluksinterventies uit te voeren bij een aantal doelgroepen.

De ambitie is om zoveel mogelijk mensen gelukkiger te maken met Felix. Op basis van de ervaringen met Felix dromen zij al van nieuw te ontwikkelen broertjes en zusjes. Happy bots zijn meer dan alleen een technologische toepassing en dragen bij aan digitale inclusie.

Wie zijn Happybots?

We maken kennis met Lola en Rob die vanuit passie en enthousiasme een samenwerking zijn aangegaan. Ze leggen uit hoe ze continu in samenspraak met de gebruiker en de omgeving zoeken naar een passende inzet en ondersteuning. Hierdoor kan er maatwerk geboden worden. Door de betekenisvolle inzet en het directe contact met een gebruiker ontstaan de mooiste ideeën voor de toekomst. Duurzaamheid en samenwerken met andere partijen spelen een grote rol. Maatje Felix is hun eerste prachtige happybotje.

Wie is Felix?

Felix is een maatje aan wie je vertelt hoe je je voelt. Het is een happybot waarmee het mogelijk is om laagdrempelig stil te staan bij zoiets belangrijks als "hoe voel je je?". Felix is ontwikkeld als een vriendelijk sociaal robotje, een maatje aan wie je dit graag vertelt. Via Felix kun je ook communiceren over hoe je je voelt met je omgeving: vrienden, familie of hulpverleners. Gemakkelijker dan met woorden, intuïtiever voor jezelf!

Hoe werkt Felix?

Als je aan Felix draait, verandert hij van kleur, en de ogen veranderen. Daarmee beeldt hij verschillende gemoedstoestanden of emoties uit. Wanneer je de gemoedstoestand vindt die het beste overeenkomt met hoe je je voelt, dan druk je Felix in. Felix geeft je dan een knipoog, en slaat jouw invoer op in een gevoelskalender. Deze kalender kun je bekijken in jouw persoonlijke omgeving op het platform. Het is mogelijk om inzichten te krijgen en trends en patronen te ontdekken in jouw gemoedstoestand. Hiermee krijg je handvatten waarmee je je gemoedstoestand positief kunt beïnvloeden, zeker als je de kalender ook nog deelt met iemand uit je omgeving.

Bron: happybots.nl

En verder.....

In ons gesprek met Lola en Rob komen we op allerlei ideeën voor toepassingen. Zo denken we dat het een aanvullend middel kan zijn om te werken aan ICT-basisvaardigheden zoals actie - reactie. Bij de Stichting Speciaal Onderwijs & Expertisecentra in Eindhoven is ervaring opgedaan in het werken met Happybots. In hun onlangs verschenen SSOE-Magazine, de reisgids in het land van expertise. Staat een prachtig verhaal over hoe inclusiever onderwijs kan met Happybots. Over de grens die verlegd wordt als partijen elkaar opzoeken, over leerlingen die de onderwijsomgeving krijgen die ze nodig hebben en verdienen. Laat je inspireren door het verhaal, dat te bekijken is op de website ssoe.nl. ■

EMOTIE MODUS

blij

tevreden

verdrietig

angstig

boos

HappyBots geeft kleur aan autisme

Gewoon Speciaal ICT

Gewoon Speciaal ICT is het landelijk netwerk en de expertgroep van en voor professionals in het onderwijs aan leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte. Deelnemers delen kennis en ervaring waarbij ICT als middel ingezet wordt.

Kijk voor meer informatie op de website gespecialiseerdonderwijs.nl/expertgroep/gewoon-speciaal-ict en op onze socialemediakanalen.

Thierry Koningstein en Elle Peters
t.koningstein@gewoonspeciaalict.nl en
e.peters@gewoonspeciaalict.nl

He Marieke,

Ik heb eens wat overpeinzingen! Wellicht heb je wat inzichten waar ik iets mee kan. Heb jij onlangs nog iets nieuws geleerd? Iets nieuws op het gebied van digitale geletterdheid? Heb je een nieuw inzicht opgedaan? Ben je ergens vaardiger in geworden, ben je bewuster omgegaan met je privacy of is je algehele digitale conditie verbeterd?

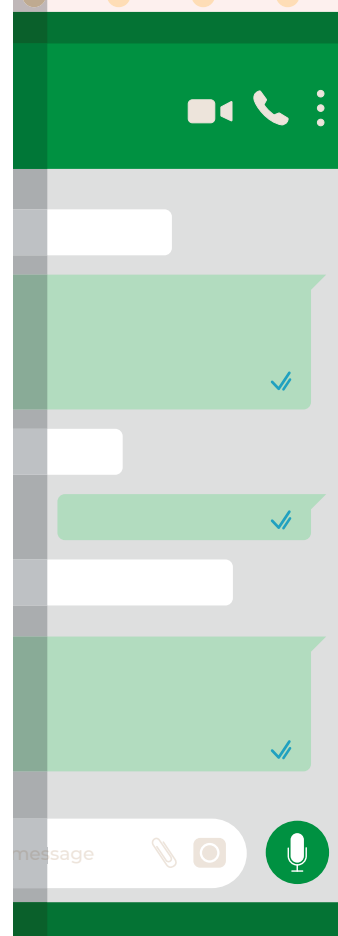
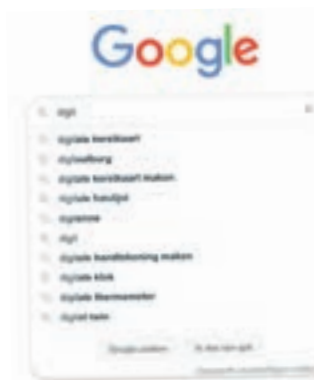
Ik stel je deze vragen omdat ik me bewust aan het afvragen ben hoe dat nu eigenlijk werkt: het aanleren van digitale vaardigheden. Het klinkt misschien een beetje gek als expert op het gebied van digitale geletterdheid om je deze vragen te stellen. Als expert zou je er toch best wel wat van moeten weten, toch? Nou, ik merk dat ik er steeds minder van begrijp hoe meer ik erover weet. De vloek van de kennis is misschien wel in werking aan het treden. Die vloek wil ik graag tegengaan door me weer eens flink bewust te zijn van het aanleren van digitale vaardigheden.

Nu de digitalisering zo algemeen aanwezig is, lijkt het ook steeds normaler te zijn en te worden dat je het ook maar gewoon allemaal snapt, begrijpt en toepast. Helaas zie ik om me heen ook wel collega's bij wie dat allemaal niet zo soepel gaat, dat meedoen met de digitalisering. Dat het ze allemaal een beetje boven het hoofd groeit. Het lijkt wel op de stapel enveloppen die iemand met een schuld niet meer open durft te maken, omdat hij of zij bang is dat er nog meer schuldeisers hun geld opeisen. De brieven stapelen zich op tot er geen doorkomen meer aan is en de schulden stapelen mee. Tot iemand overspoelt raakt en het niet meer zelfstandig lukt om eruit te komen.

Ik heb het idee dat dit ook aan de hand kan zijn bij de toegenomen digitalisering in de maatschappij; het is al zo normaal geworden dat het lastig is om aan te geven dat het eigenlijk allemaal niet lukt. Er lijkt een soort van taboe te rusten op het hebben van algemene vaardigheden die je nodig hebt om mee te kunnen blijven draaien in de maatschappij, of iets kleiner, om mee te kunnen blijven doen in het onderwijs. Een taboe is niet echt helpend om dit probleem helder te krijgen. Het zou veel normaler mogen zijn om aan te geven dat je het even niet meer weet met al die verschillende toepassingen en programma's. Dat je hulp nodig hebt om de weg te leren kennen in de wirwar van alles wat er digitaal van je verwacht wordt.

Zou een voorzichtige constatering kunnen zijn dat er soms te weinig aandacht besteed wordt aan het goed implementeren van een schoolbreed programma als een leerlingvolgsysteem of communicatie platform? Ik heb het idee dat voor een aantal collega's een centrale implementatie niet voldoende is, dat het lastig is om aan te geven dat er meer hulp nodig is. Later is het extra lastig om aan te geven dat het niet lukt en als je dat wel hebt aangegeven en je krijgt vervolgens de opmerking: "Hier is de handleiding, zoek het maar uit!" Tja, dan kan ik me voorstellen dat je niet echt staat te springen om aan de slag te gaan met technologie in je onderwijs, wat denk jij?

- Rhea

New message

← → ↻

To

Subject

Marieke Simonis werkt als zelfstandig trainer op het gebied van Onderwijs & ICT. Zij houdt zich bezig met het vergroten van de digitale vaardigheid van docenten en leerlingen. Haar trainingen en scholingstrajecten richten zich een waardevolle inzet van digitale middelen: als toevoeging op de didactiek en pedagogiek in het onderwijs en als hulpmiddel in het professioneel werken in een organisatie. Marieke heeft het vak digitale geletterdheid ontwikkeld en lesgegeven aan brugklasleerlingen in het VO. Lees meer op haar website: learnon.nl

Rhea Flohr werkt als zelfstandig ondernemer op het gebied van onderwijs en technologie. Als i-Coach begeleidt ze docenten bij het geven van goed online onderwijs. "Zet ICT alleen in wanneer het een meerwaarde heeft" en, "Leer leerlingen om ICT op een goede manier voor hen te laten werken!" zijn twee spreuken die goed bij haar passen. Bekijk haar website rheaflohr.nl

Ha Rhea,

Mooie overpeinzingen, ik herken de schroom bij mensen die hulp vragen bij het gebruiken van digitale middelen. "Ik ben echt een digibeet hoor", "Het is een hele domme vraag maar..." "Sorry dat je me met zoiets stoms moet helpen".

Daarnaast herken ik ook de mensen die de hulpvraag niet durven stellen, mensen waar ik om een andere reden mee in contact kom en die vervolgens blij zijn dat hun vraag toch een podium kan krijgen. Ik hoor mensen die hun persoonlijke kring inzetten voor bepaalde digitale handelingen "Ik oefen het delen van mijn scherm door eerst mijn man op zijn werk te bellen voor een vergadering." Of: "Mijn zoon heeft voor mij de OneDrive ingesteld op mijn laptop". Goed dat er hulp is, maar het digitale werk uit handen nemen is niet altijd echt helpend.

Wat is hier aan te doen? Het viel me op toen ik een nieuwe telefoon kocht, dat er vanuit de verkoper een mail kwam met een handleiding voor het instellen van de telefoon. Ook mijn provider stuurde een vergelijkbaar bericht. Ik vind het positief dat dit gebeurt, net zoals ik het positief vind dat er bij het verkooppunt een balie beschikbaar was om samen alle instellingen te doorlopen. Digitale handleidingen zijn namelijk niet altijd een passende hulplijn voor mensen die minder digitaal vaardig zijn, wat jij ook herkent bij implementatietrajecten van digitale middelen of platforms.

Ik merk in mijn werk als i-coach dat het aanleren van digitale vaardigheden vraagt om een investering. Het kost aandacht en tijd om te zorgen dat iemand die met digitale middelen te maken krijgt (iedereen dus) er op een juiste manier mee om kan gaan. Sommige mensen zijn gebaat bij persoonlijke aandacht en hulp van iemand die hen geduldig meeneemt en uitleg geeft, niet alleen over de handeling maar ook over de achtergrond bij deze handelingen (digitale vaardigheid is meer dan het aanleren van een knoppentrucje). Anderen zijn gebaat bij tijd om zelf op onderzoek uit te gaan en bij een goede en snel beschikbare hulplijn wanneer zij vastlopen. Voor iedereen geldt: de ontwikkelingen op digitaal gebied staan allesbehalve stil en dus kost het ook voor de voorlopers tijd en aandacht om de nieuwste ontwikkelingen te ontdekken en te vertalen naar hun eigen praktijk.

Wat betekent dit nou precies? Iedere organisatie is gebaat bij digitaal vaardige medewerkers. Om werkprocessen soepel te laten verlopen, nieuwe ontwikkelingen toe te kunnen passen, verstandig om te gaan met persoonsgegevens van klanten, problemen met hacks of ransomsoftware te voorkomen, enzovoorts. Het is elk bedrijf aan te raden om te investeren in de ontwikkeling van de digitale vaardigheid van hun werknemers. Wederom niet alleen in het aanleren van 'digitale trucs of werkwijzen', maar echt het ontwikkelen van digitale geletterdheid.

Het onderwijs heeft hierin misschien wel een dubbele taak: net als elke organisatie is ook het onderwijs gebaat bij digitaal vaardige werknemers. Niet alleen de docenten maar ook onderwijsondersteuners, managers, directeuren, onderwijskundigen, HR-medewerkers, enzovoorts, zodat de (digitale) werkprocessen veilig en optimaal kunnen verlopen. Het onderwijs heeft daarbij een bijzondere opdracht, namelijk het opleiden van de volgende generatie. Daarmee is het hier niet alleen van belang dat onderwijspersoneel digitaal vaardig is, maar ook dat het curriculum aandacht besteedt aan het ontwikkelen van deze digitale vaardigheid bij hun leerlingen en studenten.

Hierin hebben we allemaal iets te doen en te leren, ongedacht hoe digitaal vaardig we nu al (denken te) zijn. Samen met elkaar blijven werken aan een maatschappij waarin het normaal is dat het werken met digitale middelen vraagt om aandacht en tijd om te leren dit op een verantwoorde en succesvolle manier te (blijven) doen.

- Marieke

NOT 2021

KO

PO

VO

30 nov - 4 dec

Beursspecial

Inclusief plattegrond, uitgelichte sessies en meer!

DE SLEUTEL TOT VERNIEUWEND ONDERWIJS & OPVANG!

30 november - 4 december Jaarbeurs | Utrecht

Meld je nu aan voor gratis toegang tot de NOT 2021

Van dinsdag 30 november tot en met zaterdag 4 december 2021 opent de NOT haar deuren in de Jaarbeurs in Utrecht. Onderwijsprofessionals uit het KO, PO en VO kunnen hier vijf dagen lang terecht voor inspiratie, de nieuwste trends en ontwikkelingen, leuke activiteiten, workshops, presentaties en diverse optredens.

Deze editie heeft als thema 'De sleutel voor vernieuwend onderwijs & opvang'. Er is onder andere veel aandacht voor de digitalisering binnen het onderwijs, die door de coronapandemie in een stroomversnelling is gekomen. Audrey Wilschut van de NOT: "De NOT is dit jaar relevanter dan ooit. Ons programma is ingericht op het inspireren en helpen innoveren van onderwijs en kinderopvang. In ons seminarprogramma hebben we een uitgebreide lijst van inspirerende sprekers en interessante onderwerpen. De behoefte om elkaar weer persoonlijk te ontmoeten tijdens events is groot en het beursteam van de NOT kijkt dan ook reikhalzend uit naar de komende editie."

"De Jaarbeurs heeft alles op alles gezet om, in tijden van corona, live bijeenkomsten volgens de hoogste veiligheidsnormen te kunnen laten plaatsvinden. Voor al die voorbereidingen heeft de Jaarbeurs als eerste in ons land het Kiwa keurmerk voor haar coronamaatregelen ontvangen. Op jaarbeurs.nl/nl/veilig kun je de meest actuele informatie vinden. Zo zorgen we er samen voor dat jouw bezoek veilig is."

"Dit jaar neemt de NOT de stap naar een hybride concept. Dat betekent een mix van een live vakevenement met beursvloer én online connecties en afspraken maken en sessies terugkijken. Zo hoef je niets te missen. Om kennis te vergaren, te netwerken en innovaties te zien, nodigen we je graag uit naar de Jaarbeurs te komen. Daarnaast bieden we je de mogelijkheid om NOT digitaal te beleven; voor aanvang én na afloop van het event kun je virtueel netwerken met exposanten en vakgenoten via ons nieuwe online platform 'Grip'. Tevens plaatsen wij na afloop van de NOT alle lezingen die gehouden zijn in de twee Studielokalen online, zodat je die nog eens rustig kunt terugkijken."

De onderwijsbeurs biedt dit jaar weer een interessant exposanten aanbod dat bestaat uit een brede variatie aan deelnemers. Innovatieve producten en diensten van exposanten worden in de schijnwerpers gezet door middel van de uitreiking van de Innovatie Award. De Innovatie Award winnaar en genomineerden zijn op de beurs te bekijken in de Innovatietunnel. Naast het exposantenaanbod biedt de NOT ook een

Audrey Wilschut

breed inhoudelijk programma, dat is samengesteld door gespecialiseerde adviesraden en het onderwijspanel. Dit jaar gaan de lezingen over onder andere 'Anders organiseren', 'De toekomst van digitalisering in het VO', 'Didactiek', 'Digitaal klaslokaal', 'Hybride onderwijs', 'Kinderopvang 2025', 'Klaslokaal van de toekomst', 'Opleiding, advies & beleid' en 'Technologie en ICT'. Daarnaast zijn er verscheidene unieke activiteiten te beleven, zoals het Spreekbeurten Podium, Innovatietunnel, Bewegend Leer Plein, Scholingsadvies Plein, Leraar van het Jaar verkiezing, Studielokalen, Exposantentheaters, NOTv, De Klas voor de Toekomst en Passend Onderwijsstraat.

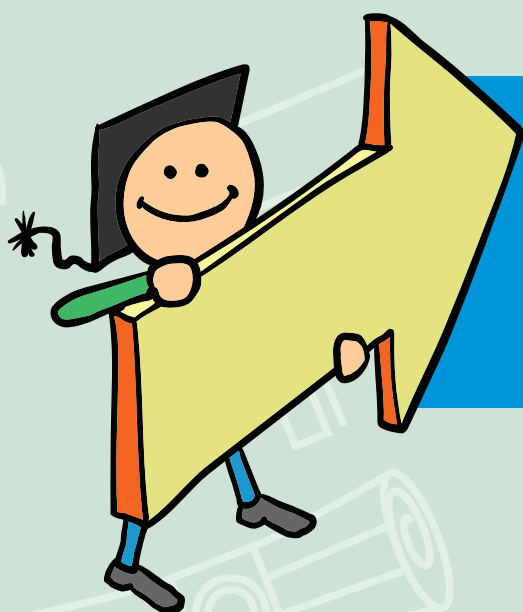
Tot ziens (digitaal of fysiek) op de NOT 2021!

Met vriendelijke groet,

Audrey Wilschut
– Manager Project & Sales

**Gratis
toegang**

Meld je nu aan
NOT 2021: not-online.nl/

NOT 2021

KO

PO

VO

30 nov - 4 dec

Opleiding,
Advies & Beleid

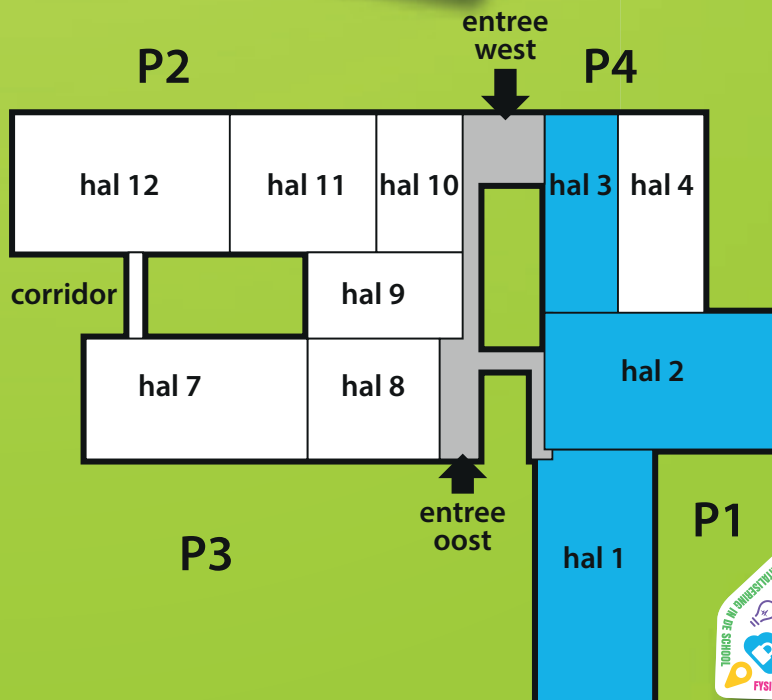
Faciliteit
& Inrichting

Legenda

- Opleiding, Advies & Beleid
- Facilitair & Inrichting
- Techniek & ICT
- Dagtrips, Theater & Cultuur
- Didactiek

- Toiletten
- Informatiepunt
- Catering

Militair & Schieting

Dagtrips, Theater & Cultuur

Technologie & ICT

Didactiek

www.NOT-online.nl **Plattegrond**

Onze keuzes voor NOT 2021

Dit zijn onze aanbevelingen voor de NOT 2021. Belangrijk: Kijk goed naar de zalen van de sessies, ook als je die dag niet gaat. Want sommige sessies worden meerdere dagen gegeven, dit staat dus aangegeven bij de locatie! Daarnaast kan je de sessies achteraf terugkijken.

30 november

Tijd: 10:30-11:15

HOE ZORGEN WE ERVOOR DAT ONDERWIJS OP AFSTAND OOK IN DE TOEKOMST GEBRUIKT BLIJFT WORDEN?

Locatie: Studielokaal 2

Spreker: Pjotr van Baarle - Global product lead for education

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

Er is op dit moment veel aandacht voor onderwijs op afstand. Maar hoe zorgen we ervoor dat het ook in de toekomst ingezet blijft worden en bijdraagt aan het productiever, innovatiever en duurzamer maken van onderwijs. Hoe komen de virtuele, fysieke en psychische vraagstukken rondom de digitalisering van het onderwijs bij elkaar? En zorgen we ervoor dat leerlingen betrokken blijven en actief deelnemen? Hoe creëren we een nieuwe les omgeving? Dat vraagt om een oplossing die niet alleen draait om technologie.

Tijd: 11:30-12:15

ANDERS ORGANISEREN – ZO PAK JE DAT AAN...

Locatie: Studielokaal 1 (en om 14:30 alsmede zelfde locatie/tijd op 3 december)

Spreker: Machiel Karels - Directeur Wij-leren.nl

Onderwerp: Anders organiseren

Steeds meer scholen willen hun onderwijs anders organiseren om tegemoet te komen aan de verschillen tussen de leerlingen. Maar waar begin je mee? En welke valkuilen moet je op letten? In deze workshop krijg je een aantal praktische aanbevelingen om het flexibel organiseren van je onderwijs soepel te implementeren.

BOUWSTENEN VOOR EFFECTIEVE ONLINE DIDACTIEK

Locatie: Studielokaal 2 (en om 14:30)

Spreker: Dr. Gino Camp – Open Universiteit

Onderwerp: Hybride onderwijs

Online of blended lesgeven is inmiddels een bekend beeld geworden in het onderwijs. Maar hoe ziet een effectieve online of blended les er uit? In deze lezing zul je merken dat online didactiek niet hetzelfde is als offline didactiek. Dr. Gino Camp presenteert een aantal didactische bouwstenen, gestoeld op wetenschappelijk onderzoek, die je kunnen helpen om je online of blended les effectief te maken, zodat je je doel als docent bereikt.

Tijd: 12:30-13:15

BURGERSCHAP: ETHIEK & TECHNOLOGIE

Locatie: Studielokaal 2 (ook in dezelfde locatie op 1 december 16:30 en 2 december 14:30)

Spreker: Anica Schilperoord & Jenya Krul

Onderwerp: Klaslokaal van de toekomst

Het vertrekpunt van deze workshop zijn de technologische innovaties die zo snel gaan dat er weinig tijd is om na te

denken over het effect hiervan op ons leven en de samenleving. Dat betekent dat bewust aandacht moet worden geschonken aan het leren denken en het gesprek voeren over ethiek in relatie tot technologie.

Het met elkaar bespreken van ethische dilemma's zorgt dat zowel kinderen als volwassenen een mening vormen en leren luisteren naar argumenten van de ander. Dit vergroot de digitale weerbaarheid en het zorgt voor meer menselijkheid.

PROWIS GO: IT-BEHEER, LEERPORTAAL EN SLIMME SOFTWARE IN ÉÉN

Locatie: Expositentheater Technologie & ICT (Ook zelfde locatie/tijd op 1 en 2 december)

Spreker: Danny Van Bussel & Maurice Van Esch - Prowise

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

Als ict'er word je overspoeld door aanbieders van leerportalen. Ervaar hoe Prowise GO jou als ict'er (en de school) tijd, moeite en verdere investeringen bespaart. Als eerste zorgt Prowise voor de de gehele installatie, beheer en service-ondersteuning van Prowise GO. Alle leerkrachten en leerlingen krijgen een account voor onze onderwijssoftware Prowise Presenter en adaptieve software Prowise Learn.

Tijd: 12:45-13:15

LOSER!

Locatie: Spreekbeurten podium (Ook meerdere keren op 1 t/m 3 december op deze locatie)

Spreker: Esther Rietman

Onderwerp: Spreekbeurten podium

Loser! is een digitaal lesprogramma over pesten, speciaal gemaakt voor groep 6,7 en 8 van het primair onderwijs. Het is een lespakket, waarbij de leerkracht met 1 druk op de knop samen met de klas pesten in de klas bespreekbaar kan maken en (digitaal) pesten kan stoppen. Je kan deze methode dus inzetten op elk moment in een jaar en hier is voor de leerkracht geen voorbereiding voor nodig.

Het lesprogramma bestaat uit een docufilm en een digitaal lesprogramma. De film laat vanuit verschillende perspectieven voelen hoe pesten daadwerkelijk is. Het lesprogramma wat daarop volgt brengt kinderen met elkaar in dialoog over wat pesten met de ander doet en hoe het voorkomen kan worden.

Door middel van het lesprogramma wat volgt delen de leerlingen spelenderwijs hun ervaringen en worden ze bewust gemaakt van hun eigen gedrag.

Tijd: 13:30-14:15

ONDERWIJSTECHNOLOGIE: TRENDS OP WEG NAAR 2025

Locatie: Studielokaal 2

Spreker: Stefan Collet - Axians

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

In deze sessie wordt dieper ingegaan op de door SURF geïnventariseerde wensen rondom de Virtuele Toetswerkplek. Waarom is een onbegrensde, effectieve & gecontroleerde toetswerkplek belangrijk volgens de 300 deelnemende SURF-leden? Welke eisen stellen zij en welke oplossingen zijn er al concreet voorhanden? Na deze sessie weet je hoe de ideale virtuele toetswerkplek er uitziet volgens de SURF SIG-groep digitaal examineren, wie hem al gebruikt & hoe je hem zelf kan vormgeven.

Tijd: 14:30-15:15

CO-LEARNING: SCHOOLBREED EIGENAARSCHAP VAN LEREN VERRIJKEN TUSSEN DOCENT & LEERLING

Locatie: Expositentheater Technologie & ICT (ook 2 december op dezelfde tijd/locatie)

Sprekers: Alex Karlas – Test-Correct

Onderwerp: De toekomst van digitalisering in het VO CO-Learning is een integrale module binnen Test-Correct die leerlingen in staat stelt om samen met de docent én met elkaar het gemaakte werk na te kijken. We laten u zien waarom CO-Learning een krachtig middel is om in de school toe te passen. Als deze schoolbreed wordt ingezet, leren leerlingen verantwoordelijkheid te nemen voor niet alleen hun eigen leerproces, maar juist ook voor dat van hun klasgenoten. Door geanonimiseerd het werk van klasgenoten te beoordelen, wordt dialogisch leren mogelijk. Niet alleen vermindert dit de hoeveelheid nakijkwerk van uw docenten, het versterkt het gevoel van eigenaarschap van het leren. Wij laten je zien hoe dat in de praktijk succesvol ingezet kan worden.

Tijd: 15:30-16:15

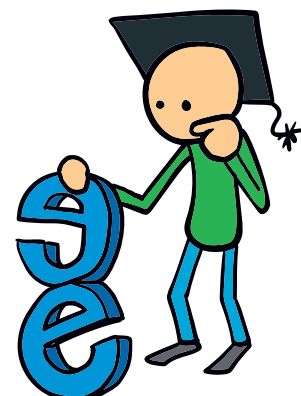
DIGITALISERING EN SAMENWERKING BINNEN JOUW SCHOOL MET LESSONUP

Locatie: Expositentheater Didactiek Theater 1

Sprekers: Jan-Wolter Smit - LessonUp

Onderwerp: Anders organiseren

Dagelijks wordt enorm veel prachtig, digitaal lesmateriaal gemaakt door docenten. Door docenten een platform te bieden waar binnen perfect kan worden samengewerkt, creëer je een duurzaam didactisch en pedagogisch portfolio binnen jouw school.

1 December

Tijd: 10:30-11:15

HYBRIDE LEREN: DE GELEERDE LESSEN VAN DE INTELLIGENTE LOCKDOWN

Locatie: Studielokaal 2

Sprekers: Kim van Veenendaal & Korosch Yoesefi - Google

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

We hebben als onderdeel van het Google for Education-team het voorrecht om overal ter wereld met scholen samen te werken. Zo hebben we van dichtbij de talloze en innovatieve reacties op de coronacrisis gezien. Iedereen heeft binnen een razendsnel tempo moeten omschakelen naar een nieuwe vorm van onderwijs; onderwijs op afstand en hybride leren. Dat brengt nieuwe lessen met zich mee voor de nabije – en verre – toekomst. Tijdens onze sessie delen we verhalen van de scholen die zich hebben aangepast, en de bijbehorende verrassende ontdekkingen voor leerkrachten.

12:30-13:15

TIEN TIPS VOOR NOODAFSTANDSONDERWIJS

Locatie: Studielokaal 1

(ook op deze dag om 15:30 & 18:30)

Sprekers: Paul Kirschner – Open Universiteit

Onderwerp: De toekomst van digitalisering in het VO Normaal is online afstandsonderwijs vooraf goed doordacht, gepland, ontworpen en getest voor dat het uitgevoerd/geleverd wordt. Ik vergelijk het met hoe het gaat in een goed uitgeruste operatiekamer in een regulier ziekenhuis. In deze onzekere tijden hebben wij het eerder over triage. Wij moeten 'on-the-fly' zorgen dat kinderen het beste onderwijs krijgen die wij kunnen

geven onder moeilijke omstandigheden met veel dingen buiten onze controle. Zie het als een noodoperatiekamer in een oorlogsgebied. Ik zal de deelnemers tien simpele aanwijzingen geven om hen te helpen goed hun moeilijke werk te doen.

Tijd: 13:30-14:15

HET ONDERWIJS VAN DE TOEKOMST – WAT IS HET, EN HOE KOMEN WE ER?

Locatie: Studielokaal 2

Sprekers: Jeroen Strijbosch - Microsoft

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

In deze sessie neemt Jeroen Strijbosch, Customer Success Manager bij het educatie-team van Microsoft, je mee in het onderwijs van de toekomst. Hoe ziet dat er uit, en welke stappen scholen kunnen zetten om integrale en duurzame vernieuwing op succesvolle wijze door te voeren? Dit bespreken we aan de hand van het Education Transformation Framework: Microsoft's holistische raamwerk waarmee onderwijsbeleidsmakers door de complexe wereld van innovaties kunnen navigeren.

Tijd: 14:30-15:15

MET DEZE TOOLS MAAK JE VAN ELKE (ONLINE) LES EEN SUCCES

Locatie: Studielokaal 2 (ook om 17:30 en op 3 december 14:30 & 4 december 11:30)

Sprekers: Meester Sander

Onderwerp: Hybride onderwijs

De lessen, het klaslokaal en de tools om les te geven veranderen razendsnel. Hoe kun je als leerkracht

alles uit je (online) les halen? Meester Sander laat in deze sessie zien met welke tools hij onderwijs van de toekomst vormgeeft. Aan de hand van voorbeelden uit de praktijk laat Sander zien hoe jij morgen aan de slag kunt gaan. Je ontvangt na afloop een handige poster met daarop de beste tools.

Tijd: 16:30-17:15

AI IN HET PRIMAIR EN VOORTGEZET ONDERWIJS

Locatie: Studielokaal 2

Sprekers: Inge Molenaar - Radboud Universiteit

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

Artificial intelligence in het onderwijs; waar staan we en waar gaan we heen? AI wordt vaak gezien als de slimme computer die de leerkracht vervangt en de leerling persoonlijk ondersteunt. We hechten in Nederland veel belang aan de regie van de leerkracht en leerlingen zelf. Hoe ziet het Nederlandse toekomstscenario eruit? Een oproep om serieus te gaan nadenken over de rol AI in het onderwijs. In deze sessie gaan we dat doen voor het PO- en VO-veld.

2 December

Tijd: 10:30-11:15

AAN DE SLAG: HOE KAN IK TECHNOLOGIE IN DE LES SIMPEL TOEPASSEN?

Locatie: Studielokaal 2

Sprekers: Maud Pols - Microsoft

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

Ben jij ook benieuwd naar praktische tips over hoe je technologie kunt inzetten in de les, zonder dat het te ingewikkeld wordt? In deze sessie kijken we vanuit het Education Transformation Framework naar welke onderdelen jij simpel kunt toepassen in de klas. Denk hierbij aan Reading Progress, een automatische tool die helpt met feedback bij het lezen. Ook nemen we een kijkje bij Minecraft: hoe laat je kinderen zelf aan de slag gaan in een hele nieuwe wereld? We nemen je graag mee.

Tijd: 11:30-12:15

STEAMLAB, BRENGT EEN MAAKPLAATS NAAR JOUW SCHOOL!

Locatie: Expositiehal Technologie & ICT

Sprekers: Stijn de Mil - Fablab Factory

Onderwerp: Technologie & ICT

Het STEAMlab is een all-in pakket om aan de slag te gaan met Wetenschap, Technologie, Techniek, Kunst en Wiskunde! Het pakket bestaat uit de benodigde hardware, de bijbehorende software en het LearnMakeShare platform, een digitale leeromgeving die is aangepast aan de meest recente onderwijsontwikkelingen. Kom in onze sessie het pakket ontdekken en bekijk onze gloednieuwe 2D Makerstudio. Interesse in STEAM in je klas? Kom gerust eens langs!

SYSTEEMDENKEN MET INTERACTIEVE DIAGRAMMEN

Locatie: Studielokaal 2 (ook 4 december om 14:30)

Sprekers: Bert Bredeweg, Marco Kragten & Paul Soto - Hogeschool van Amsterdam

Onderwerp: Hybride onderwijs

Systeemdenken is een belangrijke vaardigheid voor het begrijpen van complexe dynamische systemen (klimaat, voedselvoorziening, etc.). Deze lezing bespreekt hoe (binnen het VO) conceptueel modelleren kan worden ingezet voor het leren van deze vaardigheid. Uitgangspunt voor de lezing is het SIA project Denker (<https://denker.nu>) en de resultaten behaald tijdens de eerste twee projectjaren. Ook wordt ingegaan op de plannen voor het derde jaar en deelname mogelijkheden voor geïnteresseerde docenten.

Tijd: 12:30-13:15

DE TOEKOMST VAN DIGITALISERING IN HET VO

Locatie: Studielokaal 1 (ook om 14:30 en op dezelfde tijden op 4 december)

Sprekers: Dieter Möckelmann

Onderwerp: De toekomst van digitalisering in het VO
De impact van technologie op leren zegt iets over visie, deskundigheid, hardware en content. In toenemende mate wordt gebruik gemaakt van ict-middelen als touchscreens, elektronische leeromgevingen, tablets en smartphones. Na Corona zien we de wens van een hybride klaslokaal c.q. onderwijs sterk toenemen. Het lerarentekort, de veranderende arbeidsmarkt, de toename van technologie in de maatschappij, vraagt om nog dominantere plek van ICT in het onderwijs. Dit vraagt direct iets van schoolleiding, docent en middelen.

Tijd: 13:30-14:15

DE DIGITALE DAG VAN EEN STUDENT OP BASIS VAN NARROW AI

Locatie: Studielokaal 2

Sprekers: Erik Nicolai - New Day at Work

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

Iedere dag worden van studenten verwacht dat ze zelf actie ondernemen. Van inleveren van huiswerk, inschrijven in tentamens, raadplegen van bronnen en inzien van resultaten. Wanneer we anders naar het digitale leven van een student kijken, zouden we dan in staat zijn hem/haar op een hele manier te helpen op basis van Narrow AI?

3 December

Tijd: 10:30-11:15

PLANNEN? IKKE ZELF DOEN!

Locatie: Studielokaal 2

Sprekers: Jan Jaap Kanis - Educator

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

Mijn bijdrage aan het digitale klaslokaal zal gaan over het zelf als student/leerling plannen en roosteren van je onderwijs: "Flip the room for the Digital native and the digital immigrant" Daarbij komen enerzijds de hulpmiddelen aan bod en anderzijds het belang van ondersteuning in welke vorm dan ook bij het maken van (de juiste keuzen).

Tijd: 11:30-12:15

MAG IK VAN JOU IN DE CATEGORIE 'ONLINE VERGADER SOFTWARE' TEAMS?

Locatie: Studielokaal 2

Sprekers: Rhea Flohr

Onderwerp: Hybride onderwijs

De kansen voor technologie in het onderwijs zijn enorm groot! Zo groot dat we ons er soms weleens in verslikken. Sinds maart 2020 is er een grote opmars geweest qua inzet van technologie in het onderwijs. Snel schakelen op veel verschillende niveaus zorgde voor een continuering van het onderwijsproces. Schakelen we allemaal weer terug naar voor maart 2020? Of nemen we kennis mee?

Tijd: 13:30-14:15

ADVENTUROUS LEARNING DE (LEER)KRACHT VAN EMOTIE: LEUKER EN EFFECTIEVER LEREN

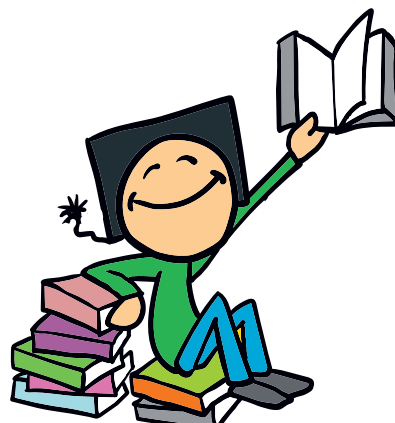
Locatie: Studielokaal 2

Sprekers: Richard van Tilborg - CoVince

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

In deze sessie nemen we je mee in een wereld waar technologie en psychologie elkaar optimaal kunnen versterken. Allerlei nieuwe mogelijkheden om het leren en ontwikkelen leuker en effectiever te maken. Van sociale skills tot praktische skills, Richard van Tilborg neemt je mee in allerlei concrete voorbeelden, die op het oog ver weg liggen, maar nu al mogelijk zijn. Een wereld van Artificial Intelligence, Virtual Reality, Augmented Reality: nieuwe technologie die inspeelt op al onze zintuigen en emoties, waarmee we de breinwetten die hier aan ten grondslag liggen, optimaal kunnen benutten.

4 December

Tijd: 10:30-11:15

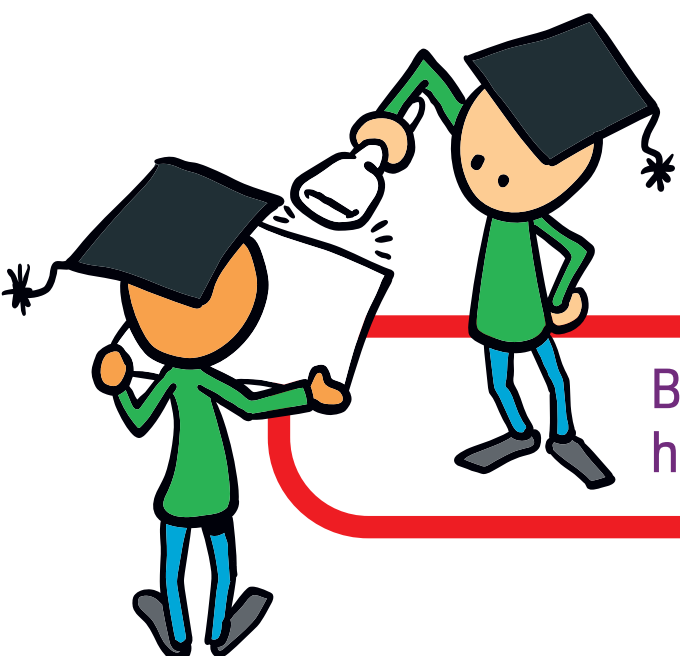
HET KLASLOKAAL VAN MORGEN, BEGINT VANDAAG

Locatie: Studielokaal 2

Sprekers: Jasper van Oort - Promethean

Onderwerp: Digitaal klaslokaal

Hoe ontwikkelt het klaslokaal zich de komende vijf jaar? Wat betekent dat voor onze manier van lesgeven? Mogelijkheden, uitdagingen, toekomstvoorspellingen, maar ook zeker geruststellingen in één interactieve sessie.

Bekijk de de laatste versie van het programma op **not-online.nl** !

Wat is uw visie op digitaal leren? Wij hebben een hele mooie...

Fantastische producten maken om het leven van mensen te verrijken, dat is de geweldige visie van Apple. En die sluit goed aan bij de aanpak van Studywise. Technologie is een aanjager. Even snel een route plannen, de agenda bijhouden, contact houden met collega's, vrienden en familie: technologie maakt deel uit van elk aspect van ons leven. Dus ook van het onderwijs!

Hoe steunen we onze leerlingen bij het leerproces en stomen we ze klaar voor de toekomst? Die vraag moeten we onszelf altijd stellen in het onderwijs. Mobiel leren is belangrijk, net als devices die je overal mee naartoe kan nemen. Uw keuze voor Studywise zorgt ervoor dat u op een professionele manier iPads en MacBooks kunt aanbieden aan uw leerlingen. Onze specialisten staan klaar om mee te denken over uw visie.

Maak kennis met inspirerende rolmodellen en hun beroepen

Wat doet een burgemeester of een regisseur? Wist je dat atletiek je helpt om beter en langer te concentreren? Linzi Fidelin ontwikkelde samen met Anne Mpaulo een kaartenset om op een inclusieve manier kennis te maken met rolmodellen.

“Ik was 21 jaar oud toen ik mijn vriend en zijn familie verloor bij een overstroming in Indonesië”, vertelt Linzi. “Ik was jong en het was de meest traumatische tijd van mijn leven. Ik kon mij niet voorstellen hoe mijn leven er in de toekomst nog uit zou zien.”

“Het was een sombere tijd, tot ik op een dag een bijzonder boek tegen kwam: ‘Ik weet waarom gekooide vogels zingen’. Ik was erdoor betoverd. Ik sliep met het boek onder mijn hoofdkussen en ik ging iedere dag snel naar huis om weer wat rust terug te kunnen vinden in de bladzijden van dat boek.”

“Het boek gaf mij hoop. Terwijl het verhaal van Maya’s vreselijke strijd zich ontvouwde en zij opbloeide, zag ik mezelf weerspiegeld in haar verhaal en begon ik erin te geloven dat ik ook een manier kon vinden om weer te leven. Ik kreeg ook iets anders van het boek, iets wat even belangrijk was voor mij als hoop. En dat was: houden van jezelf. Ik leerde om te houden van mijzelf en van mijn eigen verhaal.”

Rolmodellena

“Dat is wat rolmodellen voor ons doen. Ze houden ons een spiegel voor. Wij horen hun verhaal en vergelijken dat met ons eigen verhaal. En als we onszelf herkennen, beginnen we aanknopingspunten te vinden voor hoe ons eigen verhaal zich gaat afspelen. Die aanknopingspunten herinneren ons eraan hoe waardevol we zijn en hoe we in staat zijn om hindernissen te overwinnen.”

Dat is wat rolmodellen voor ons doen: ze houden ons een spiegel voor

“Als ik nu naar mijn eigen in Nederland opgroeiende kinderen kijk, maak ik mij zorgen over de rolmodellen waar zij zich aan hechten. Met zoveel witte, heteroseksuele rolmodellen die geen enkele beperking hebben om hen heen, moeten ze niet alleen in een van die hokjes passen om zichzelf te herkennen, ze krijgen ook mee dat er maar 1 type persoon is dat mag dromen en de rest... nou, die behoort tot de categorie ‘anders’.”

“Niemand wil ‘anders’ zijn, dus het gebrek aan diversiteit maakt dat kinderen een deel van zichzelf onderdrukken. Om alles te verbergen dat niet bij ‘De Held’ past, en andere delen die daar wel bij passen te benadrukken (als ze al het geluk hebben om die keus kunnen maken). Ik heb het nu al bij mijn eigen kinderen gezien. Mijn dochter is gek op prinsessen en toch geloofde zij dat prinsessen altijd steil haar hebben... dus ze probeerde om haar mooie krullen recht te trekken om van ze af te komen. Ze was nog maar drie.”

Andere stereotypen

“Toen wij Books by Ani oprichtten, droomden mijn medeoprichtster Anne Mpaulo en ik ervan om een wereld te creëren (ja, zo groots!) waar ieder kind toegang heeft tot verhalen die hen helpen om al hun mogelijkheden te benutten. Dat betekende voor ons het normaal maken van heel goede verhalen die ingaan tegen de stereotypen waarmee wij zijn opgegroeid. En het betekende ook tegengas geven aan de geijkte verhalen, door juist altijd kinderen uit ondervertegenwoordigde groepen in de hoofdrol te zetten.”

“Tijdens onze missie hebben wij van veel volwassenen gehoord dat die opgegroeid zijn met het idee dat de enige zwarte rolmodellen Amerikaans waren. Of dat ze het gevoel kregen dat zij gewoon niet werden gevraagd om mee te doen aan de wereld van de grote dromen, vanwege hun afkomst.”

“Daarom hebben wij het afgelopen jaar gewerkt met een geweldige illustrator om een set kaarten te ontwikkelen die recht doet aan de geweldige diversiteit van rolmodellen die Nederland te bieden heeft. Met behulp van een alfabet van beroepen maken kinderen van 0 tot 12 kennis met koks zangers, neurowetenschappers en meer, rolmodellen van allerlei achtergronden en met allerlei ervaringen. In contact komen met ieder van deze rolmodellen bracht ons tot grote bewondering voor ze, en het was ongelooflijk inspirerend om al hun verhalen te leren kennen.”

“Deze kaarten kunnen gebruikt worden om een gesprek te beginnen: op school, thuis, bij sociaal en therapeutisch werk en op nog veel meer plekken. De kaarten zijn bedoeld om kinderen de verhalen aan te reiken die hen helpen om in zichzelf te geloven. Ze zijn er ook om de volgende generatie te ondersteunen het eigen verhaal te waarderen, net zoals Maya Angelou mij hielp om meer van mijn verhaal te houden.” ■

De kaartenset is nu verkrijgbaar op booksbyani.com/rolmodellenkaartenset, prijs €14,99. Voor meer informatie kun je contact opnemen met info@by-ani.com.

School TOOLS

LEGO typemachine

Als fan van LEGO en van techniek staat deze set van LEGO Ideas hoog op mijn verlanglijstje. Ooit heb ik zelf nog leren typen op zo'n mechanische machine. Ik herinner me vooral dat je de toetsen met best wat kracht in moest drukken en wat vervelend het was als je een fout maakte aan het einde van de pagina. Deze set is geïnspireerd op de typemachine die de oprichter van de LEGO groep ooit gebruikte. Ruim 2.000 steentjes en heel veel details waaronder een roodzwart stoffen typelint. De mechaniek werkt echt, al kun je er natuurlijk geen echte brief mee typen. Je vindt hem door te zoeken op code **LEGO 21327**.

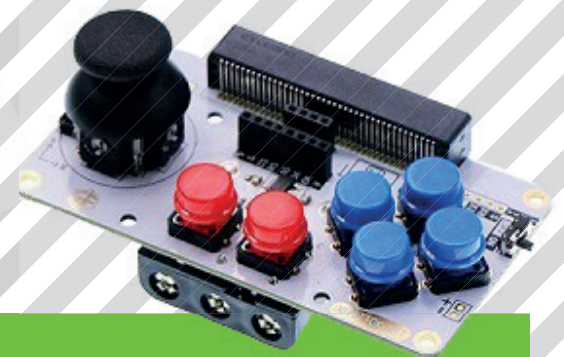

Past het of past het niet?

Een titel lijkt er nog niet echt bedacht te zijn voor dit nieuwe materiaal. Hoe werkt het? Je trekt een wagen die je stapelt met houten blokken over een parcours. Je moet vooraf goed kijken of de poorten die je klaarzet geschikt zijn om de wagen door te laten. Anders moet je misschien de lading wat herschikken zodat het wel past. Een lastig klusje waar jonge kinderen hun ruimtelijke oriëntatie mee kunnen oefenen. Iets wat bij de beste vrachtwagenchauffeurs nog wel eens lastig blijkt te zijn.
specials4schools.com

Tascam handheld recorder

Podcasts hebben de afgelopen jaren enorm aan populariteit gewonnen. Maar heb je wel eens zelf een podcast gemaakt met de klas? Er zijn veel mogelijkheden om deze techniek te koppelen aan doelen rondom taal, burgerschap, mediawijsheid, literatuur, wereldoriëntatie en meer. Met deze mobiele reporterset ga je gemakkelijk 'even' meningen ophalen van mensen op straat, interviews afnemen in de school of daarbuiten of een eigen bericht inspreken. Door de ingebouwde wifi kun je de Tascam ook op afstand bedienen via je smartphone. Wat heb je verder nog nodig? Snoertjes, een koptelefoon en misschien een windkap voor wanneer je buiten opnames gaat maken. Laten die nu allemaal bij elkaar verkrijgbaar zijn in een handig accessoirepak. Info bijvoorbeeld via radiorakkers.nl

Een joystick voor je micro:bit

Deze mini joystick van ElecFreaks kun je verbinden met je micro:bit. Door de joystick en de knoppen die je een eigen functie mee kunt geven kun je eenvoudige games spelen via je micro:bit. De joystick werkt op drie AAA-batterijen, de micro:bit wordt niet meegeleverd. Er zijn ongeveer twintig toepassingen direct beschikbaar, maar je kunt natuurlijk ook je eigen projecten programmeren in MakeCode of Python. ElecFreaks - joystick:bit for micro:bit (EF03407) bijvoorbeeld via ictleskisten.nl

AR Globe Orboot

De Orboot is een interactieve wereldbol. Hoe werkt het? Je scant de globe met een speciale app en hij komt tot leven. Orboot werkt via augmented reality. Je hebt dus een tablet nodig om de content te kunnen zien. Wanneer je je tablet boven een bepaalde marker op de wereldbol houdt, zie je op het scherm van je tablet extra content tot leven komen. Door op je tablet te klikken kom je meer te weten over deze landen, dieren of informatie. Bij de Orboot is ook lesmateriaal beschikbaar (via derekenwinkel.nl). Er zijn ook speciale globes om meer te ontdekken over dinosaurussen of over de planeet Mars.

Niet storen - on air

En als je dan toch podcasts gaat maken met de klas, waarom dan niet professioneel aanpakken met een echte semi-professionele set met meerdere microfoons, koptelefoons en een mengpaneel? Dan moet je echter wel goed duidelijk kunnen maken wanneer er opnames gaande zijn. Dat doe je bijvoorbeeld met zo'n on-air-lamp. Je kunt hem gewoon los aan- of uitzetten of schakelen aan je mengpaneel zodat het automatisch gaat. Nu kan niemand meer missen dat er opnames gaande zijn in de klas.

PULL TURN AND TEACH

ADAPTIEF EN HYBRIDE LESGEVEN
WORDT EEN EITJE MET SWEZZ.

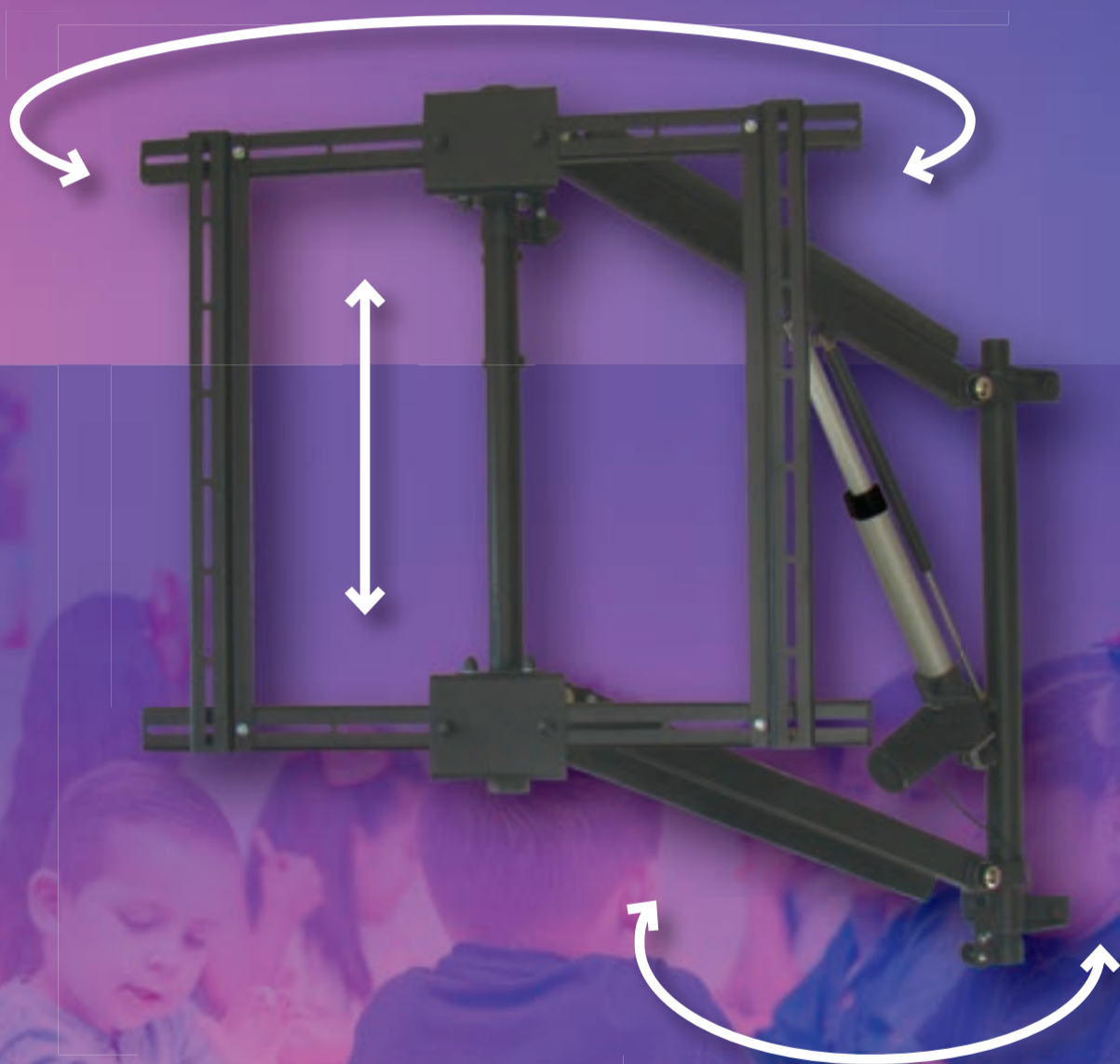
Geschikt voor alle merken touchscreens

Gecertificeerd tot 130kg

Passende zuil beschikbaar voor zwakke wanden

Elektrisch in hoogte verstelbaar met een bereik van 68cm!

Zwenkt eenvoudig naar links en rechts

Als je voor de klas staat herken je het vast wel; je klassensituatie moeten aanpassen aan de positie van je touchscreen. Nou dat kan anders! Wanneer je touchscreen op een Sweezz wordt gemonteerd, kun je het niet alleen in hoogte verstellen (super handig voor de leerlingen), maar ook van de muur naar je toe trekken en naar links en rechts zwenken. Dus pull, turn en teach met Sweezz!

Onderwijsapps Onderw.

Onderwijsapp

Susan Tipt Apps

In deze rubriek worden educatieve apps, taaltools en lesplannen uitgelicht.

Mijn naam is Susan Spekschoor en ik werk als leerkracht op De Ziep. Deze VSO school geeft onderwijs aan leerlingen (12-20 jaar) met een verstandelijke of meervoudige beperking. Daarnaast verzorg ik onder andere presentaties en workshops rondom inzet van iPad en apps in het onderwijs en geef ik trainingen. Via mijn site houd ik jullie graag op de hoogte van de (tijdelijk) gratis en nieuwste apps voor kinderen en onderwijs. Regelmatig schrijf ik recensies en blog over diverse onderwijsmaterialen. Ben je nieuwsgierig geworden? Neem dan een kijkje op susanspekschoor.nl. Volg mij op Twitter, Facebook, Pinterest, LinkedIn en/of Instagram om op de hoogte te blijven. Dit schooljaar zal ik in deze rubriek diverse app tips met jullie delen.

Vouwen met meester Sander - PO

Geschied voor iPad - Gratis (bevat reclame) of € 4,99

De app bevat 10 thema's die veel voorkomen in de groepen 1 en 2. Denk bijvoorbeeld aan seizoenen, Sinterklaas, kerst en beroepen. In het hoofdmenu zie je de thema's staan, inclusief een bijpassende afbeelding zodat het thema voor kleuters ook herkenbaar is. Wil je één of enkele thema's openzetten? Klik dan op het slotje, los de som op en klik aan welke je zichtbaar wil hebben voor de kinderen. Ieder thema bevat vijf knutselopdrachten. De uitleg van de opdracht vindt plaats met behulp van een video. Mocht er geen wifi in de klas zijn, dan kun je de video's ook nog van tevoren downloaden. De video's zijn duidelijk en stap voor stap maak je samen het knutselwerk. Het tempo kan voor sommige kinderen aan de hoge kant zijn. Laat de kinderen dan gebruik maken van de pauzeknop.

Tuintje van Lassa - PO

Geschied voor Android, iPad en iPhone - € 0,99

In deze app draait het allemaal om strategisch verzamelen en het trainen van jouw geheugen. Geschied voor 1 tot 4 spelers. Er zijn twee spellen waaruit gekozen kan worden: moestuin spel en tulpen spel. Maak een keuze en kies het aantal spelers. Als je alleen speelt, dan speel je tegen de computer. Ook dan kun je weer kiezen tegen hoeveel spelers je wil spelen. Vervolgens kies je wat je wil verzamelen, hoeveel en of je wil zien wat er in de tuin ligt. Nu kan het echt gaan beginnen. Maak stapjes in de tuin en verzamel zo spullen. Maar je kan de ander ook hinderen door bijvoorbeeld met iets van die ander te ruilen. Het spel is te spelen voor kinderen vanaf 4 jaar. Deze app is uitgebracht in de talen Nederlands, Frans en Engels.

Thinkrolls Play and Code - PO

Geschied voor iPad en iPhone - Gratis (voor de eerste 7 dagen, daarna abonnement)

De apps van Avokiddo zijn uitdagend voor kinderen en zitten goed in elkaar. Ook grafisch zijn ze mooi en kleurrijk. In de app Play and Code gaat het om logisch denken en leren ze problemen op te lossen. Met meer dan 700 spellen, inclusief het leren maken van eigen spellen.

Dino Blocks - PO

Geschied voor iPad - Gratis (Magik Play Starter Kit € 69,99)

Deze app werkt samen met de materialen van Magik Play. Het zijn blokjes die in interactie staan met de camera van de iPad. In de app help je de dino door de blokjes op de juiste manier en in de juiste volgorde neer te leggen. De opdrachten worden steeds moeilijker. Een leuke vorm van bouwen en logisch nadenken, geschikt vanaf groep 1.

InShot - PO & VO

Geschied voor Android, iPad en iPhone - Gratis (bevat in-app-aankopen)

Foto's bewerken voor een spreekbeurt, een video maken van jouw werk, collages maken voor in je presentatie. Dit alles is mogelijk met de app InShot. Met de gratis versie kun je al veel en grote kans dat je hier voldoende aan hebt. Maak video's, bewerk foto's en maak fotocollages. Voeg teksten, filters, muziek, stickers en meer toe. Bewerk alles zoals jij het wil. De app is eenvoudig in gebruik en je hebt al snel mooi resultaat.

wijsapps Onderwijsapps

Lesidee

Prowise Learn

Automatisch analyseren, meten en verbeteren

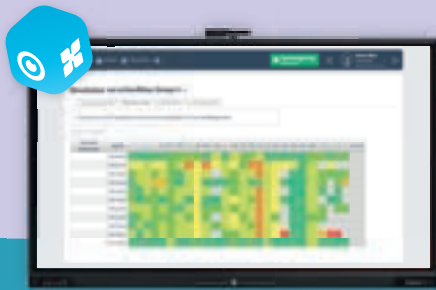
Prowise Learn is volledig adaptief waardoor je leerlingen altijd automatisch op hun eigen niveau oefenen in een vrolijke speelse leeromgeving. Als leerkracht hoef je hiervoor niks zelf in te stellen, maar volg je wel eenvoudig de voortgang van jouw leerlingen.

De kracht van jouw leerlingdata:

Iedere opgave die een leerling in Learn maakt, is een meetmoment. De leerresultaten die we verzamelen zijn voor jou als leerkracht inzichtelijk via het lerarendashboard.

Prowise Learn
uitproberen?

Bezoek ons tijdens
NOT 2021 op
stand C040

individuele en groepsresultaten

als leerkracht heb jij inzicht in:

- De speelfrequentie
- Aantal gemaakt opgaven
- Gemaakte fouten
- De leerontwikkeling per leerling
- Beheersing van leerdoelen
- Klas- of groepsvergelijking

Droom- en nachtmerrie opgaven

Op de groeikaart van leerlingen zie je een overzicht van goed en slecht gemaakte opgaven. De erg goed gemaakte opgaven heten ook wel droomopgaven en de moeilijker opgaven heten ook wel de nachtmerrieopgaven. Door dit inzicht te krijgen kan er beter gestuurd worden op de te maken opgaven van een leerling.

Data is geen verdienmodel, alle data die wij verzamelen in Prowise Learn is gepseudonimiseerd.

Wist je dat.. je bij Prowise Learn naast reguliere oefensessies ook leerlingen extra kunt laten oefenen op specifieke leerdoelsessies? Zo gebruik je data optimaal voor meer leerplezier!

Klaar voor de toekomst! Aan de slag met Windows 11

*Van installatie tot alle nieuwe mogelijkheden en gebruik:
zo stap je probleemloos over!*

~~€ 69,95~~
voor
€ 39,95

Cursusbundel: Aan de slag met Windows 11

Bestel op techacademy.id.nl

✓ Met handig installatie-
overstapplan

✓ Duidelijke en
uitgebreide uitleg

✓ Cursusboek én
online cursus

Programmeer zonder een regel code te schrijven

Met het cursusboek én de online cursus leer je zelf je programma schrijven zonder ingewikkelde code

~~€ 69,95~~
voor
€ 39,95

Onze klanten
beoordelen ons met

Cursusbundel: Programmeren zonder code

Bestel op techacademy.id.nl

✓ **Praktische voorbeelden**

✓ **Breed toepasbare technieken**

✓ **Inclusief 132 pagina's tellend cursusboek**

LEUKJEUK

Like en leuk. De woorden lijken op elkaar en wellicht is er zelfs ergens een historisch verband. Ik ben nogal actief op sociale media en veel likes is leuk. Ik zie ze graag verschijnen.

Op Onderwijsenzo (1) kan ik het een beetje sturen. Een theoretische longread over de voor- en nadelen van een bepaalde aanpak krijgt weinig handen op elkaar (lees; duimen omhoog). Bij een lange column over kansengelijkheid kreeg ik geregeld de opmerking dat men het niet las, want te lang. De computer gaf 14 minuten als leestijd aan. Een plaatje van een eierdoos met ecolinekleuren passend bij het seizoen kan rekenen op duizenden hits en likes. Als het maar leuk en behapbaar is. Leuk is ook het woord dat in de reacties het meest terug te vinden is.

Het hoort allemaal een beetje bij deze tijd. De wereld van internet is zwart-wit. Iets is leuk of niet leuk. Een wereld waarin de nuance ontbreekt. En deze wereld zonder kleur is inmiddels ook de school binnen geslopen. Doordat ouders bijvoorbeeld bij de keuze van de vervolgschool, zeggen: "Je moet vooral doen wat je leuk vindt." Het kind neemt dan de beslissing en iets als onderwijskundig concept is dan van minder belang. Een gezellig leerplein op een open dag met coachende 'leerkrachten' toont nu eenmaal veel leuker dan een lokaal waar in stilte geleerd en hard gewerkt wordt. Dat laatste is tegenwoordig een beetje eng.

Mijn ouders waren, denk ik, niet erg bezig met het feit of ik al dan niet dingen leuk vond. Ze lagen er alvast zeker niet wakker van. Ik hoor mijn moeder nog zeggen: "Als je het niet leuk vindt, zet je maar lekker door. Ben je er weer snel vanaf." Discussie gesloten. Ze was een hordenmoeder (2) die me liet vallen en opstaan en geen curlingmoeder. Vandaar. Deze, door de huidige ogen gezien, Spartaanse opvoeding heeft me opgeleverd dat ik al snel dingen leuk vind en dat dat vooral kleine dingen zijn. Geef me een zonnetje, een krantje en een kop koffie op een terras en ik heb de middag van mijn leven. Voor pakweg 5 euro. Niet opgeven, doorzetten en roeien met de riemen die je hebt. Het leven is niet altijd leuk. Als de (thuis)basis maar veilig en leuk is. En dat was hij.

Op school gaan we als leerkracht ook graag mee in deze leukheidscultus. We proberen met toeters en bellen, met spiegeltjes en parels en met allerlei hulpmiddelen het allemaal "leuk" te maken.

Stijn van Hamme chargeert enigszins in zijn artikel 'Mag er nog geleerd worden op school of moet alles vooral leuk zijn?' (3) Hij stelt dat het welbevinden van de leerlingen in het hedendaagse onderwijs een te grote mate van aandacht krijgt.

Ik citeer: "Lessen moeten speels en aangenaam zijn en het liefst nog volledig aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen. Sommigen gaan zelfs zo ver om het gebruik van rode balpennen te verbieden omdat dit een agressieve kleur is. Er heerst met andere woorden een ware dictatuur van het 'leuk zijn' in ons onderwijs. In die mate zelfs dat lessen waarbij leerlingen inhoudelijk uitgedaagd worden of iets bijleren bijna als duivels worden beschouwd. Kortom, feel good primeert op inhoud."

Het is, denk ik, niet zo erg als hij aangeeft, maar dat we overmatig inzetten op 'leuk' is een feit. Ook hier geldt

dat veelede ontevredenheid als een soort aandoe-ning wordt gezien die koste wat kost bestreden dient te worden.

Tevens geldt dat als we vooral aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen we de kinderen de kans ontnemen om buiten die belevingswereld te kijken. Ik denk dat we ze daarmee geen dienst bewijzen. We ontnemen ze de kans om buiten de betreden paden te treden en de wereld daarbuiten, vanuit een veilige setting, te verkennen. De wereld is niet maakbaar. We moeten langzaam van het maakbaarheidsidee af. Zeker als maakbaarheid zich uit in ontlopen en overbescherming.

We proberen met toeters en bellen het allemaal 'leuk' te maken

Ook op Onderwijsenzo komt geregeld de vraag: "Ik moet de kinderen de persoonsvorm bijbrengen. Hoe maak ik dat een beetje leuk? Ik ben helemaal inspiratieloos." Het regent vervolgens tips vol energizers, bewegingsspelletjes, kleurrijke oefenbladen, ezelsbruggetjes enzovoort. Ook zijn er altijd mensen die opperen dat het allemaal niet geleerd hoeft te worden omdat alles al op het internet staat.

Maar als je toeters en bellen nodig hebt om de boel op te leuken, geef je kinderen het onbewuste signaal dat sec nieuwe dingen leren minder leuk is. Dat het een bittere pil is die verguld dient te worden. De momenten waarop kinderen met moeite iets nieuws hebben geleerd en doorhebben hoe de vork in de steel zit, zijn voor hen en voor mij de onbetaalbare momenten. Leuk dat ik iets nieuws geleerd heb. Het kostte me moeite, maar het is me gelukt. Ik kan het. Dat is... leuk.

Het is wellicht een dooddoener, maar tegenslagen horen er echt bij. Op iedere leeftijd. Het is goed om daar al jong mee geconfronteerd te worden en in een veilige omgeving mee om te leren gaan. Psychiater Dirk de Wachter heeft een leuke (!) theorie over het ontstaan van het vermijden van die tegenslagen. Volgens hem komt het door de 'afschaffing van de hemel'. Er is niets meer na dit leven volgens steeds meer mensen. Daarom moet er zoveel mogelijk uit het leven op aarde gehaald worden. (4) De hemel op aarde is de nieuwe norm. Investeren in de toekomst hoeft niet. Niet morgen, maar nu. Ook hij pleit voor het geluk vinden in het gewone en het kleine. Stel je weer eens kwetsbaar op. Laat zien dat het niet altijd zonnenschijn is.

Vertaald naar school kun je stellen dat het helemaal niet zo erg is om kinderen met tegenslagen te confronteren. De kracht van het woord "nog" is dan groot. (5) Daarmee laat je zien dat je iets nog niet kan, maar

dat het een kwestie van tijd is voordat je de zaken ook beheerst. Laat kinderen niet op hun snuit gaan, maar confronteer ze ook met het feit dat ze iets nog niet kunnen. Nog niet beheersen. De pil hoeft niet altijd verguld te worden. En soms zal het na het 'nog' ook niet lukken. Wees dan die veilige basis waar dat ook mag en kan.

Ik had jaren terug een stagiaire en ving tijdens een les het volgende gesprek op:

Stagiaire: "Wat is de hoofdstad van Polen?"

Leerling: "Wenen."

Stagiaire: "Bijna goed, het begint ook met een W."

Toen ik later vroeg waarom ze dit zei antwoordde ze: "Anders is het niet leuk. Als ik zeg dat het fout is. Dat mag niet." Wat een ongelooflijke onzin! En wat een onderschatting van het kind.

Schrappen in 'leuke' activiteiten kan ook geen kwaad. Neem eens een willekeurig schooljaar en zet alle activiteiten die groots en met veel tamtam worden georganiseerd eens op een rijtje. Vraag je eens af waarom je op het op die manier doet. Schrap of minimaliseer de zaken eens die vooral worden gedaan voor het 'leuk'. Dat scheelt werkdruk en je kan de gelden voor de eventmanager inzetten voor zaken die kinderen echt in hun ontwikkeling ten goede komen. Dat lijkt mij onze taak. Eigenlijk best leuk. ■

Bertus Meijer
Onderwijsenzo

Literatuur:

1. <https://www.facebook.com/onderwijsenzo>
2. <http://debasismeester.blogspot.com/2019/03/022-mijn-moeder-was-een-hordenmoeder.html>
3. <https://www.knack.be/nieuws/belgie/mag-er-nog-geleerd-worden-op-school-of-moet-alles-vooral-leuk-zijn/article-opinion-933329.html>
4. <https://www.brainwash.nl/bijdrage/het-idee-dat-het-leven-vooral-leuk-moet-zijn-is-de-ziekte-van-deze-tijd>
5. <http://debasismeester.blogspot.com/2019/01/006-nog.html>

P.S. De kans is groot dat je deze column leest op een rustig plekje tijdens de NOT 2021. Dan zie je vandaag een heleboel leuke dingen. Da's fijn. Maar vraag je bij alles af wat de meerwaarde is voor het kind. Wat leert het kind? En zijn de kleurrijke toeters en bellen echt nodig?

We moeten langzaam van het maakbaarheidsidee af.

Windows 10

Lenovo

Ontgrendel onbeperkt onderwijs

Niet te zwaar of te groot,
met een goede batterij en een
aantrekkelijke prijs. Ontgrendel
onbeperkt onderwijs voor uw
zoon of dochter.

Studywise^{nl}

Ontdek het aanbod op shop.studywise.nl/lenovo

Als de meester doctor wil worden

8 vragen aan een promoverende leraar

“Goed lesgeven is topsport, goed onderzoek doen ook”

Promoveren naast je drukke baan als leraar, waarom beginnen mensen eraan? Bevalt het? Wat voor mooie ontdekkingen doen ze en welke hobbels moeten ze nemen? In dit nummer is Lars Goertzen aan het woord, naast leraar in groep 7 ook beleidsadviseur onderwijsinnovatie en coördinator STEAM voor onderwijsstichting Movare.

Hoe en wanneer ontstond jouw plan om te gaan promoveren?

“Tijdens mijn hbo master Leren en Innoveren kwam ik in aanraking met wetenschappelijk onderwijsonderzoek, en met de gedegen kennis over leren en lesgeven die daaruit voortkomt.

Ik raakte overtuigd van het belang van zulke kennis bij het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Terwijl hier binnen het basisonderwijs nog weinig gebruik van wordt gemaakt - veel leerkrachten handelen vanuit eigen anekdotische inzichten en contextgebonden kennis. Zo ontstond (begin 2018) mijn idee om een eigen promotieonderzoek te starten.”

Welke stappen heb je ondernomen voor je echt aan de slag kon?

“De eerste stap was het vinden van een promotieplek. Ik kwam terecht bij professor Trudie Schils van de Maastricht University. Met haar en de andere begeleidingsteamleden scherpte ik mijn plannen aan en diende die in voor een NWO-promotiebeurs voor leraren. Ik had me nooit gerealiseerd dat een beursaanvraag zo moeilijk kan zijn. Mijn eerste aanvraag (september 2018) werd afgewezen, de tweede ook. Pas de derde keer had ik beet: in juli 2021 kreeg ik een onderzoeksbeurs toegekend en daar ben ik ontzettend blij mee! Niet dat dat verloren jaren waren... Gaandeweg dit leerzame proces ging het academisch denken en schrijven me steeds beter af en kreeg ik meer zelfvertrouwen. En intussen was ik - zonder beurs, maar met steun van mijn stichting - alvast begonnen met mijn onderzoek. Nu ik die beurs heb, kan ik er wel meer vaart achter zetten.”

Vertel eens iets over je onderwerp?

“Mijn onderzoek gaat over de bijdrage die co-creatie tussen onderzoekers en leerkrachten kan leveren bij de implementatie van een complexe onderwijsverbetering in het basisonderwijs. De onderwijsverbetering waar we specifiek naar kijken is formatief evalueren. Als je op een doordachte en duurzame manier wetenschappelijke inzichten wil vertalen naar de dagelijkse lespraktijk, vergt dat tijd, betrokkenheid en afstemming tussen alle betrokkenen binnen het leerproces. Quick fixes en menukaarten werken niet. In onze professionele leergemeenschap (PLG) werken leerkrachten en onderzoekers samen om een krachtige leeromgeving te co-creëren waarin formatief evalueren dagelijks (lieft op meerdere momenten tijdens de les) wordt ingezet.

Formatief evalueren draait om meer dan toetsing, het heeft alles te maken met goed lesgeven. Leren is immers een grillig, dynamisch en complex proces. Als leerkracht is het mijn taak om dit proces op de voet te volgen en het onderwijs af te stemmen op de actuele leerbehoefte van leerlingen. Wanneer formatief evalueren doelbewust wordt ingezet, kun je als leerkracht op elk gewenst moment in je les ‘de thermometer in je groep steken’. De verkregen informatie kun je gebruiken om gerichte keuzes te maken over vervolgstappen in het leerproces. Dit kan de onderwijskwaliteit omhoogstuw en groepsplannen overbodig maken.”

Hoe pak je je onderzoek aan?

“Met dit onderzoek hoop ik zicht te krijgen op hoe co-creatie kan bijdragen aan een duurzame, en (in termen van leerresultaten) effectieve implementatie van formatief evalueren. De eerste deelstudie staat in het teken van co-creatie tussen leerkrachten en onderzoekers. In een professionele leergemeenschap verbinden we de wetenschappelijke kennis van onderzoekers met de kennis van de dagelijkse lespraktijk – en van wat daarbinnen werkt – van leerkrachten. In een aantal co-creatiesessies ontwikkelen we samen een programma van formatieve lesactiviteiten; en we onderzoeken hoe de betrokken leerkrachten dit programma integreren in hun dagelijkse lespraktijk. De tweede deelstudie richt zich op het effect van dit ontwikkelde programma op de leerresultaten van leerlingen, zowel op korte termijn (20 schoolweken) als na een schooljaar. De laatste deelstudie onderzoekt in welke mate het ontwikkelde programma van formatieve lesactiviteiten duurzaam blijkt, en dus ook na een langere periode onderdeel blijft uitmaken van de lespraktijk van de betrokken leerkrachten.”

Formatief evalueren draait om meer dan toetsing, het heeft alles te maken met goed lesgeven

Hoe ver is je onderzoek nu gevorderd?

“Het eerste jaar zit erop. Allerlei gegevens zijn verzameld. Ik zit nu midden in mijn data-analyse en hoop over niet al te lange tijd een eerste paper te publiceren. Ik kan al wel vertellen dat we op basis van de inleidende analyse dertien verschillende formatieve strategieën hebben geïdentificeerd, die leerkrachten zich hebben eigengemaakt. Sommige strategieën zijn gericht op het verhelderen van leerdoelen en succescriteria, andere op het verzamelen van informatie over waar leerlingen staan ten opzichte van het te behalen leerdoel, weer andere op feedback en vervolgacties. We weten voor welke doeleinden de strategieën worden ingezet en welke lesmomenten hiervoor geschikt zijn. Wanneer een leerkracht bijvoorbeeld wil controleren in hoeverre zijn instructie is geland, laat hij de leerlingen een vraag beantwoorden op wisbordjes. De leerkracht inventariseert ter plekke globaal de antwoorden. Deze informatie gebruikt hij om te bepalen welke leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen en welke leerlingen mogelijk een verlengde instructie kunnen gebruiken.”

Is promoveren te combineren met je baan als leraar?

“Zeker in het eerste jaar van mijn onderzoek, waarin ik nog geen promotiebeurs had, was het lastig de juiste balans te vinden. Mijn onderwijsstichting Movare stelde me in staat om één dag per week aan dit onderzoek te besteden. Maar ik moest zoveel nieuwe dingen leren, dat die ene dag eigenlijk niet genoeg was. Inmiddels lukt het me beter om zaken af te bakken. De dagen dat ik voor de klas sta, sta ik ook echt voor de klas en dat blijft heel bijzonder. Van de co-creatiesessies binnen de PLG profiteer ik dubbelop: officieel is mijn rol die van onderzoeker en procesbegeleider. Maar als leerkracht leer ik tijdens die sessies ontzettend veel op het gebied van activerende didactiek en formatief handelen voor mijn eigen lespraktijk. De beurs die me nu toegekend is en de ondersteuning van mijn werkgever geven me de ruimte om drie dagen per week bezig te zijn met mijn onderzoek. Ik verwacht er de komende vier jaar nog wel druk mee te zijn. Voorlopig kom ik dus niet zoveel aan lesgeven toe. Gelukkig mag ik voor mijn onderzoek veel scholen en leerkrachten bezoeken – dus blijf ik vanaf de zijlijn dicht bij de praktijk.”

Wat zijn voor jou de praktische 'mogelijkmakers' voor dit promotietraject?

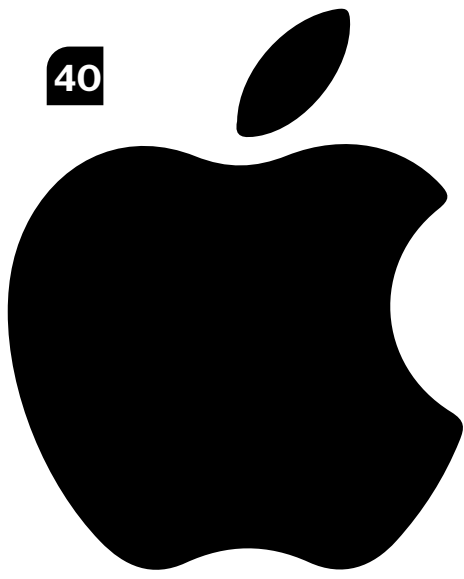
“Ik ervaar veel ondersteuning van mijn promotoren, ik heb echt een fantastisch begeleidingsteam! Wat ook enorm helpt is dat mijn werkgever in me gelooft en investeert in mijn ontwikkeling als onderzoeker. Ten slotte staat of valt een avontuur als dit bij de ondersteuning die ik van het thuisfront krijg. Het levert wel grappige situaties op: literatuur en studieboeken liggen meestal op de eetkamertafel waaraan mijn twee kinderen ook tekenen en kleuren. Ik kom regelmatig de 'aantekeningen' van mijn dochtertje van 2 tegen als ik een boek opensla.”

Heb je tips voor leraren die willen promoveren?

“Het vinden van de juiste promotoren is essentieel. Daarnaast is het belangrijk om andere taken en verantwoordelijkheden wat meer los te laten. Goed lesgeven is topsport, goed onderzoek doen ook. Eindverantwoordelijk zijn voor een groep leerlingen én wetenschappelijk onderzoek doen, is niet goed te combineren. Daar zul je dus keuzes in moeten maken – en ook de kans moeten krijgen om die keuzes te maken.”

Lars Goertzen is 18 jaar werkzaam in het primair onderwijs, voornamelijk in groep 7 en 8. Hij heeft een volledige betrekking bij Movare. De toegekende NWO-onderzoeksbeurs maakt het mogelijk dat zijn lesdagen voor groep 7 van de Droomboom de komende jaren door iemand anders overgenomen worden. Lars werkt naast zijn onderzoek een dag bovenschol als coördinator STEAM en een dag als beleidsadviseur onderwijsinnovatie.

Innovatief leren en lesgeven met technologie

Apple Distinguished Schools in Nederland

Continue onderwijsinnovatie, doordachte inzet van technologie met aandacht voor privacy en security zien we in Nederland op steeds meer scholen, net als het gebruik van iPad en Mac. Sinds dit schooljaar is Nederland vier scholen rijker die daarin zo voorbeeldig zijn, dat zij het predicaat Apple Distinguished School (ADS) hebben verdiend. Dat is extra bijzonder in een jaar waarin 1:1-programma's en digitale geletterdheid van leraren en leerlingen belangrijker waren dan ooit, net als het maken van attractieve lessen die op afstand en goeddeels digitaal te volgen waren.

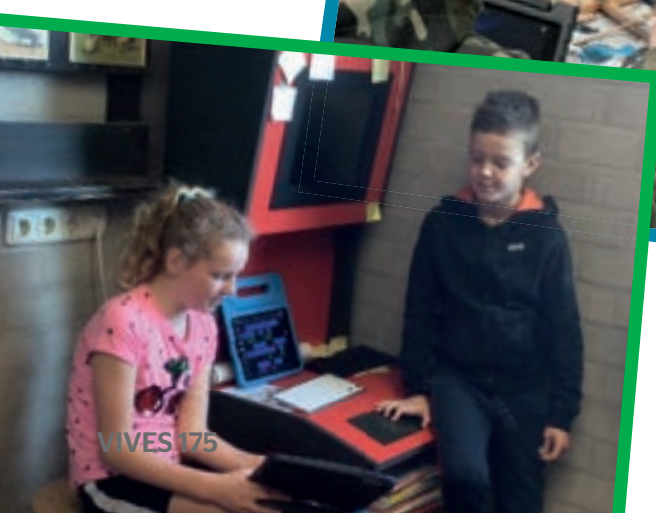
Apple Distinguished Schools vormen een wereldwijde community van zo'n 700 innovatieve scholen die inzichten en ervaringen uitwisselen. Volgens Apple zijn deze scholen toonbeelden van leiderschap en kwaliteitsonderwijs die op eigen wijze vormgeven aan de visie van Apple op leren met technologie: leerlingen te verbinden met de wereld, hun creativiteit aan te wakkeren, samenwerking te bevorderen en leren persoonlijk te maken.

Om ADS te worden, moet je meer doen dan alleen iPads of Macs op school gebruiken. Scholen moeten een 1:1-programma hebben waarin elke leraar en leerling een eigen Mac en/of iPad heeft. Bij de aanmelding moeten zij duidelijk aantonen op welke manier er innovatief van technologie gebruik wordt gemaakt voor leren en lesgeven. Leraren en schoolleiders moeten een Apple Teacher-certificaat hebben gehaald. Ook moeten scholen op een structurele, systematische manier bijhouden en aantonen wat het effect is geweest van de inzet van technologie.

Tijd voor een kennismaking met deze vier nieuwe Apple Distinguished Schools.

■ OBS De Steven (Franeker)

Directeur Dukke Wiersma: "Het wereldwijde kennisplatform waar we nu als ADS deel van uit maken, is een grote kans om ons verder te kunnen blijven ontwikkelen. De erkenning voor onze innovatieve manier van werken is een flinke opsteker voor het team en geeft een positieve impuls om verder te blijven kijken naar wat we nog meer kunnen en willen."

Wij werken volledig leerdoelgericht en hebben geen methodes in onze school. Alle kinderen volgen hun eigen kerndoeldekkende leerroute op het niveau dat het beste past bij hun leerpotentieel. Dankzij de iPad geven wij ons onderwijs vorm zoals wij dat graag willen: gepersonaliseerd. De technologie is dan een onmisbaar hulpmiddel. Het geeft ons ook de kans de talenten van kinderen verder te laten ontwikkelen. De kennis van leerkrachten is in sommige gevallen uitputtelijk, de kennis die je dankzij de technologie in school kan halen onuitputtelijk.

Een aantal van Apple's onderwijsprogramma's hebben bij ons duidelijk hun stempel gedrukt. De kinderen hebben vanaf groep 1 de '30 creatieve activiteiten' van iedereen is creatief in hun persoonlijke leerplan staan. Doordat zij het device dagelijks op een uitdagende, creatieve manier in leren zetten, merken we dat ze zelf ook de mogelijkheden van de iPad beter benutten en nieuw opgedane digitale vaardigheden breder in kunnen zetten voor andere leerdoelen.

Onze leerkrachten hebben dankzij Apple Teacher andere mogelijkheden van de iPad leren kennen. Ze merkten vooral de meerwaarde van het gemak waarmee ze opdrachten zelf kunnen maken, maar ook waarin ze kunnen samenwerken aan bijvoorbeeld een boek.

Sinds we zijn begonnen met het 'anders lesgeven', scoren we op tevredenheidsonderzoeken bijzonder positief. Ons team is het meest tevreden team binnen de stichting en onze leerlingen geven ons negens voor de sfeer, het plezier en het leerstofaanbod. Dat is wel een van de dingen waar we trots over vertellen als we andere scholen op bezoek krijgen natuurlijk."

<https://www.obsdesteven.nl/onze-school/apple-distinguished-school/>

■ De Compagnonsschool (De Knipe)

"De inzet van technologie hier op school is heel erg bewust," zegt directeur Stef Heeling. "De iPad is gereedschap in handen van de professional. En dat gereedschap moet je meester zijn om ermee te kunnen creëren. Je hebt kennis en vaardigheden nodig die we voortdurend ter sprake brengen. Apple Teacher droeg eraan bij dat er verbinding ontstond tussen teamleden. Talenten kwamen naar boven en samenwerken was een feit. Vooral de momenten waarop iemand iets doet wat een ander nog niet kan, dat uitlegt aan die collega die het vervolgens dagelijks gebruikt in de les, zoals Split screen, foto's maken van werkboeken, annoteren, etc."

Het aanmeldproces om ADS te worden, was voor ons een bewustwording op het innovatief gebruik van de Apple leeromgeving. Even de vertraging in om te kijken of de visie nog collectief gedragen werd en wat er in elke klas gedaan werd met de iPad. Dit resulteerde in fantastische gesprekken die niet zozeer gingen over Apple of de iPad, maar over ons onderwijs.

De Steven

Compagnonsschool

KC Snijders (Rijswijk)

Op 'e Trije

Wij werken thematisch waarbij leerlingen vakoverstijgend en groepsdoorbrekend werken aan wereldoriëntatie, digitale geletterdheid, burgerschap en wetenschap en techniek. Leerkrachten en leerlingen gebruiken de creatieve mogelijkheden van de iPad over de volle breedte: films maken, foto's bewerken, Keynotes maken, apps bedenken. De technologie is faciliterend in de ochtend bij de verwerking van zaakvakken en stimulerend bij het maken van iets dat nog niet bestond. Het biedt ruimte als stuwende vaardigheid om een dragende verbinding te creëren.

Bezoekers kunnen bij ons een goed beeld krijgen van de kracht van de Apple leeromgeving en het profijt dat je hebt als je die schoolbreed inzet. En natuurlijk onze Ambion Whizzkids, een klein groepje leerlingen per school van onze stichting dat op basis van Design Thinking prototypes maakt en test in de klas. Op de Compagnonsschool is hun onderzoeksvraag: Hoe gaan kinderen hun ontwikkeling beter leren begrijpen, het proces waarborgen en kennis en vaardigheden verbeteren met effectieve inzet van ICT?"

<https://www.compagnonsschool.nl/nl/apple-distinguished-school>

■ KC Snijders (Rijswijk)

"Ieder kind bij ons op school heeft vanaf groep 2 een iPad, maar we zijn géén iPad-school," zegt iPad-meester Bram van Mil. "Tijdens het thuisonderwijs werd al snel duidelijk hoe fijn het is dat kinderen een eigen apparaat hebben en ermee vertrouwd zijn. Nog voordat we als leerkrachten ons plan klaar hadden, vroegen kinderen al waarom de weektaak niet klaar stond omdat ze wilden beginnen."

Collega Anne van Velzen, unitleider onderbouw vult aan: "Als Kindcentrum willen we van onderwijs- en opvangtijd ontwikkeltijd maken. Om dit te realiseren hebben we kinderen meer eigenaarschap te geven, waardoor zij in staat zijn om een afgewogen keuze te maken en te plannen. Dat betekent ook de verantwoordelijkheid hebben over een eigen iPad."

"We krijgen best veel scholen op bezoek en die laten we dan graag kennis laten maken met onze aanpak: thematisch onderwijs vormgeven in heterogene groepen, waarbij technologie regelmatig wordt gebruikt als middel om een doel te bereiken. Technologie is nooit een doel op zich. We onderzoeken voortdurend waar het een goede plek heeft binnen de lessen die we geven. Het geeft ruimte aan kinderen om het geleerde aan te tonen op eigen wijze. En de goede borging van digitale geletterdheid in het curriculum en doordachte keuzes die we op dat gebied hebben gemaakt."

"We zoeken waar technologie een goede plek heeft binnen de lessen die we geven. Het geeft ruimte aan kinderen om wat ze geleerd hebben, aan te tonen op eigen wijze. Zo werken we al een aantal jaren met het een digitaal portfolio waarin leerlingen zelf hun ontwikkeling in vastleggen. We onderzoeken nu een verdieping van Bordfolio waarin voor zowel kinderen, medewerkers als ouders duidelijk wordt, wanneer, waar en waaraan er wordt gewerkt."

<https://kcsnijders.nl/apple-distinguished-school>

■ Op 'e Trije (Ferwert)

"Het innovatieve van onze hele kleine, heel erg veelzijdige school zit 'm in de manier waarop digitale geletterdheid binnen de meeste leergebieden wordt geïntegreerd," vindt directeur Nico Woudwijk.

"De iPad leent zich daar ontzettend goed voor. Zo gebruiken we Garageband samen met iMovie en de Dolnk app om videoclips te maken. We gebruiken we Adobe software om foto's te bewerken of ontwerpen te maken in Illustrator voor onze lasercutter. En we gebruiken de iPad om de Lego Spike robot en de Lego Mindstorm te programmeren.

Technologie is een uitstekend middel gebleken om de motivatie en betrokkenheid en daardoor de leerwinst te vergroten bij zowel de leerlingen als de leerkrachten. Daar heeft het Apple Teacher-programma ook wel een rol bij gespeeld. Dat hielp leerkrachten zich meer bewust van de mogelijkheden van de iPad te worden. Ze kwamen uit hun comfort zone door onderzoek te doen naar apps die ze anders nagenoeg niet in zouden zetten, zoals prachtige ingebouwde app als Keynote en Pages.

Wij wilden graag om verschillende redenen ADS worden: als kleine school met een klein team is het heel waardevol om deel uit te maken van een groot lerend netwerk van andere scholen die werken met het Apple ecosysteem. En ook als erkenning voor alles wat we al met de mogelijkheden van Apple doen. Niet alleen die van het team trouwens, ook die van de leerlingen.

Die hebben onlangs een subsidieaanvraag gedaan voor een buitenlokaal en vijftig bloeiende, bijentrekkende bomen. Zij hebben hun plan inzichtelijk gemaakt met de Foto's app en aangevuld met een situatieschets in Minecraft. Dat motiveerde ze enorm en leidt hopelijk tot een verhoging van biodiversiteit en educatie rondom de school. Bezoekende scholen kunnen we wellicht binnenkort laten zien dat in een buitenlokaal een iPad een veel handiger leermiddel is dan een laptop."

<https://www.opetrij.nl/onze-school/apple-distinguished-school/>

Meer weten?

Elke ADS heeft een speciale webpagina met de uitgebreidere versies van de verhalen die scholen hebben geschreven als sollicitatie naar een plekje in de ADS-community. Dat geldt natuurlijk ook voor de drie andere Nederlandse scholen die daar deel vanuit maken en de ADS buiten Nederland. (<https://www.apple.com/nl/education/k12/apple-distinguished-schools/>)

Wil je een Apple Distinguished School bezoeken? Dat kan. Neem contact op met een Apple Authorised Education Specialist, Apple Education of de scholen zelf voor een afspraak. ■

Aan de keukentafel bij een onderwijsstel

“Onderwijs is ons favoriete gespreksonderwerp”

Onderwijsmensen hebben vaak een stevige mening; op sociale media kunnen discussies hoog oplopen. Hoe doen onderwijsstellen dat eigenlijk thuis? is het thema van deze Vives-serie. Dit keer aan de keukentafel met Rineke en Henk ter Haar.

“Je bent van harte welkom! Onderwijs is ons favoriete gespreksonderwerp, daar kunnen we uren over volpraten. Maar als je op zoek bent naar knetterende discussies, ben je bij ons niet aan het juiste adres”, liet @HenkTerHaar vooraf via Twitter weten.

Waarover gaan jullie onderwijs gesprekken aan deze mooie lange keukentafel?

R: “Als de kinderen naar bed zijn, zitten wij hier allebei met ons laptopje wat te werken. Afgelopen week heb ik bijvoorbeeld het bezoek van de onderwijsinspectie van gisteren voorbereid. Ondertussen bespreken we waar we mee bezig zijn. In de loop der jaren verschuift de inhoud van onze gesprekken natuurlijk, dat gaat gelijk op met onze eigen ontwikkeling.”

H: “We zijn nu allebei – naast docent – ook teamleider. Rineke sinds kort, ik al een paar jaar, dus ik heb al wat meer valkuilen doorlopen. Zij vraagt geregeld hoe ik dingen aanpak. Dat is niet altijd heel diepgaand hoor, soms gaat het gewoon om hoe je iets makkelijker of efficiënter kan regelen. Bijvoorbeeld het inplannen van functioneringsgesprekken: Rineke liep iedereen langs met haar agenda. Dat kan handiger: ik stuur teamleden een link, waarmee ze zelf in mijn agenda een gesprek kunnen inplannen. Zo geregeld!”

Vertel eens over wel diepgaande gesprekken?

H: “Ons belangrijkste gespreksthema is steeds: Hoe ga je zorgvuldig om met mensen – leerlingen, ouders, collega’s, leidinggevend? We houden allebei van ons werk. Maar af en toe beland je in lastige situaties, of moet je ingewikkelde gesprekken voeren, zeker als teamleider. Dan is het heel fijn om daar samen over te praten. We kennen elkaar heel goed, we kennen elkaars school(-cultuur), maar zijn over en weer wel buitenstaander. Hierdoor kunnen we elkaar vaak goed coachen. Ik weet dat Rineke altijd eerlijk tegen me zegt wat ze vindt – ook als ze het niet met me eens is. Dat maakt het veilig om een situatie aan haar voor te leggen. Bijvoorbeeld toen ik eens in een conflict belandde met een collega en het niet lukte om dat uit te praten...”

R: “Ik dacht: ‘Wat gebeurt hier? Ik zag dat Henk zich aangevallen voelde, hij reageerde heel heftig. En dat terwijl hij anders altijd zo rustig blijft en zo goed kan relativeren. Omdat ik hem van haver tot gort ken en omdat ik tijdens mijn opleiding de systeemtheorie had bestudeerd, herkende ik patronen uit zijn familiesysteem. Dit conflict triggerde een oud patroon, dat eigenlijk niets met die collega te maken had.”

H: “Dat gesprek hielp enorm om het conflict beter te hanteren. Zo fijn om daar thuis over te kunnen praten!”

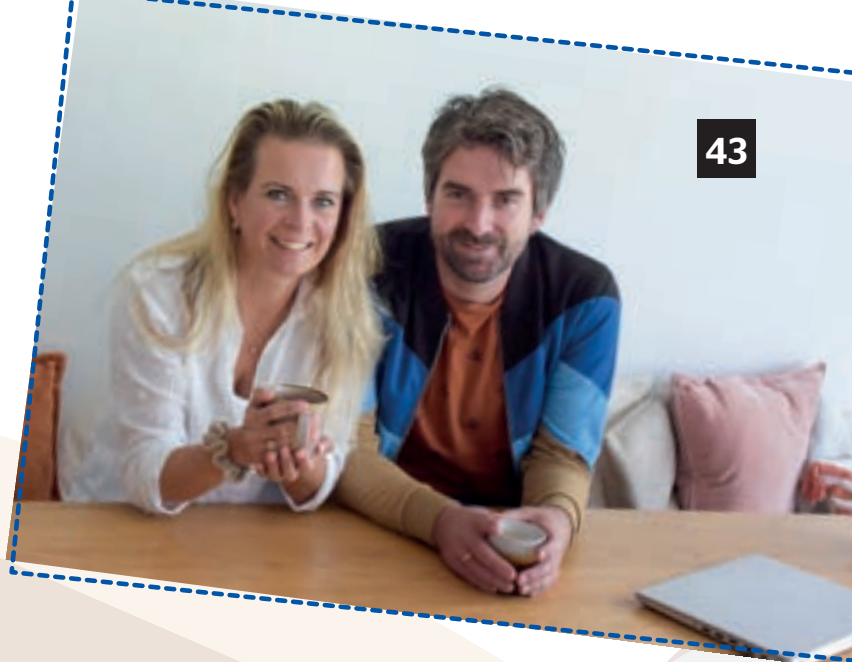
Gaat dat andersom ook zo?

R: “Henk kent ook mijn valkuilen goed en stelt geregeld kritische vragen. Als ik weer eens een hele omhaal van woorden gebruik, vraagt hij: ‘Wat wil je nou eigenlijk zeggen? Wat is de kern?’ Dat helpt. Of hij wijst me erop dat ik soms doe alsof ik goed luister en nog wil verkennen welke mogelijkheden er zijn, terwijl uit mijn hele houding blijkt dat mijn mening allang gevormd is. Dat kan ik dan beter gewoon zeggen, mensen zien dat toch wel. Henk is ook mijn uitlaatklep. Als ik ergens enorm mee zit en daar thuis al stoom over heb kunnen afblazen, kan ik de volgende dag op school rustiger reageren.”

Jullie zijn allebei naast teamleider ook docent. Bevalt dat?

H: “Ja, voor mij is die combinatie erg waardevol, essentieel zelfs, al is die hier op school niet zo gebruikelijk. Vorig jaar in de coronaperiode heb ik niet lesgegeven; zo maakte ik niet mee wat m’n collega’s meemaakten, ik vond dat echt een gemis. Als ik als teamleider een verandering voorstel, bijvoorbeeld om meer activerende werkvormen toe te passen, wil ik zelf voor de klas ervaren of dat werkt of niet. Pluspunt is dat collega’s

Hoe ga je zorgvuldig om met mensen - leerlingen, ouders, collega's, leidinggevenden?

het enorm waarderen dat ik lesgeven serieus neem en me daarin ook blijf ontwikkelen."

R: "Voor mijn gevoel begin ik nu pas echt aan dat teamleiderschap; ik ben namelijk gestart in dat gekke coronajaar. Op mijn school voor praktijkonderwijs is ons gezamenlijke teamdoel voor elke leerling: dat er een prettig mens afgeleverd wordt op een passende werkplek. Dan moet je denken aan ondersteunende functies als vakkenvullen, schoonmaak, groenonderhoud. Bij ons op school heeft elke klas een vaste mentor die alle theorievakken geeft, de praktijkvakken worden gegeven door vakdocenten. Naast teamleider van de bovenbouw ben ik mentor van klas 5 (dat zijn 16-, 17- en 18-jarigen) en ik ben hun docent. Dus ik zie mijn eigen mentorleerlingen best veel, dat is fijn. Ik hou zó van deze doelgroep!"

Wat zijn jullie grote onderwijsdromen?

H: "Ik zou wel een mooie praktijkhavo willen beginnen voor leerlingen die feeling hebben met communicatie en sociale media. Een soort mediacollege op havoniveau, opgezet samen met nieuwszenders, het bedrijfsleven, en met mbo en hbo. Daar droom ik wel eens van."

R: "Ik zou de regels willen veranderen voor mijn leerlingen die de zorg in willen. Nu wordt daarvoor minimaal een niveau-3-opleiding gevraagd; dat kunnen mijn leerlingen nooit aan. Ik denk dat ze qua ondersteunende werkzaamheden zoveel moois zouden kunnen betekenen in een zorginstelling. Maar ze krijgen de kans niet; ze mogen wel stagelopen of vrijwilligerswerk doen, maar geen betaald werk. Daar kan ik me over opwinden. Sommige managers van zorginstellingen stellen zich wat soepeler op, maar als die persoon vertrekt, wordt alles weer teruggedraaid. Dus die regel moet van tafel! Hoe heerlijk zou het voor mijn leerlingen zijn om op de vraag: 'Wat doe jij voor werk?' trots te kunnen antwoorden: 'Ik werk in de zorg.' Schoonmaken in een zorginstelling tussen de mensen geeft een heel ander gevoel over jezelf dan schoonmaken in een leeg kantoorgebouw... dat gun ik mijn leerlingen zo!"

Tot slot: hoe verliep het inspectiebezoek?

R: "Natuurlijk waren de beleidsstukken allemaal keurig in orde. Maar waar ik het meest trots op ben is het compliment dat we kregen: 'Meteen als je hier binnenkomt, voel je hoe goed het pedagogisch klimaat is.' Wij vinden het altijd heel vanzelfsprekend dat onze docenten in het praktijkonderwijs een goede relatie met leerlingen hebben - anders komt er van leren niets terecht. Maar na dat inspectiebezoek realiseer ik me weer dat het wel degelijk heel bijzonder is." ■

Henk en Rineke ter Haar zijn allebei al bijna 20 jaar werkzaam in het onderwijs. Rineke is het meest 'honkvas': Praktijkschool De Maat in Ommen was al die tijd haar stek.

Henk is aan z'n derde school toe: Eddy Hillesum, locatie Het Stormink in Deventer. De keuze voor (dit keer) een grote school was een bewuste: Henk wil onderzoeken of het ook op een grote

school mogelijk is om aandacht te houden voor het individu en het voor leveren van maatwerk.

Rineke deed de pabo en de opleiding tot schoolleider. Henk volgde na een tweede- en een eerstegraads lerarenopleiding Nederlands een middenmanagementopleiding. Hij is net gestart met een opleiding tot contextueel leerlingbegeleider.

Ze ontmoetten elkaar tijdens hun studietijd in 2002 bij een muziekfestival. Op de bijbehorende informatiemarkt werkten ze allebei achter een kraampje - in ruil voor een gratis festivalkaartje. Ze raakten aan de praat... en zijn nu 17 jaar getouwd "en daar komt vast met gemak nog 17 jaar bij". Ze hebben drie dochters op de basisschool.

James Bond is superinclusief

De kracht van het grote, witte doek

Mijn handen om de armleuningen geklemd, weggedoken in het fluweel, rode koontjes en tranen in mijn ogen. Begin oktober was het zo ver: voor het eerst in maanden zag ik weer een film in de bioscoop. De tranen in mijn ogen waren tweeledig. Natuurlijk, ik was blij dat ik weer in de bioscoop kon zitten, en ja, dat ontroerde me. Maar meer nog werden de opwellende tranen veroorzaakt door de ervaring van het film kijken zelf. Zo dicht op de huid van het personage dat ik de stoppels op de wangen kan tellen, de stem die me uit alle hoeken van de zaal weet vast te zetten... De grootsheid pakt me en daardoor kijk ik nu pas echt.

Terwijl de aftiteling loopt, denk ik terug aan mijn eerste bioscoopervaring. Samen met mijn ouders en broertjes naar The Lion King. De hele film zat ik met mijn hoofd tussen de twee stoelen voor me gepropt, zodat niemand mijn tranen zag als Simba verdrietig was.

Veel te lang, veel te saai, veel te veel gedoe. Naar de film gaan was en is voor mij een hele beleving, voor veel jongeren geldt dat minder. Als ik na de herfstvakantie aan mijn leerlingen vraag wat ze hebben gedaan in die vakantie, blijkt dat ze bijna allemaal veel tijd achter een veel kleiner schermje hebben doorgebracht: social media, editen op je telefoon, programmeren, gamen, youtuben en netflixen. Een enkeling is naar de bioscoop, voornamelijk James Bond, geweest. Eén leerling vertelt hoe gaaf het was in die bioscoopzaal, met popcorn, keiharde geluiden en lekker veel schrikken. Een groot deel van de klas kijkt vermoeid bij het horen van die verhalen. De bioscoop? Pfff.. Daar moet je heen, daar zitten andere mensen, dat kost geld en bovenal: die films, die duren veel te lang.... Gedoe. We kijken wel op de computer.

Daag ze uit!

Natuurlijk gaan bijna alle jongeren wel eens naar de bioscoop. Lekker snoepen (of snoep gooien) bij een blockbuster. En ook die films kunnen je raken, je inspireren en je vermaken. Niks mis mee. Maar niet genoeg. Er worden zo veel spannende, ontroerende, hilarische films gemaakt die niet in de grote bioscopen draaien. Aan ons, het onderwijs, de taak om leerlingen ook deze films te laten zien. Niet alleen in kleine fragmenten in de klas vanwege de educatieve waarde, niet alleen maar onderbouwd met allerlei lijvige lesbrieven en schrijfopdrachten. Daag ze uit! Ga naar de kleinste bioscoop in de omgeving. Kijk een 'moeilijke' film. Raak ze. Laat ze de wereld ontmoeten vanuit dat rode pluiche. Zonder popcorn.

After the movie

Mijn eerste post-corona beleving had ik tijdens een bijeenkomst voor docenten georganiseerd door MeetUp010 (Rotterdams initiatief van docenten - voor docenten) en het Internationaal Film Festival Rotterdam. Op de avond keken we niet alleen film, we filosofeerden samen over de films, met als doel te ervaren hoe je dit met klassen kunt doen. We maakten ook kennis met het Landelijk Netwerk Filmeducatie en hoorden we over alle mogelijkheden die filmfestivals bieden om met klassen de bioscoop te bezoeken. Het Landelijk Netwerk biedt trouwens ook heel veel onlinemateriaal dat je kunt gebruiken op school, want ook dat is natuurlijk belangrijk en tof!

Het mooie van naar de bioscoop gaan is natuurlijk ook dat je daarna nog even een drankje kunt drinken in de foyer en aan de praat kan raken met andere bezoekers. Hoe hebben zij de film ervaren? Wat nemen zij mee?

James Bond is superinclusief

Dat gebeurde gelukkig ook in de klas. De leerlingen die naar James Bond waren geweest stonden erop de klas even bij te praten. Mijn verzoek om dat te doen zonder 'te spoileren' werd in de wind geslagen. Dit was belangrijker. Wat? Nou! Hij is dood en we denken dat de volgende James Bond een vrouw wordt.... Daar gingen wat oogjes open. "Dus James Bond is eigenlijk superinclusief?"

Misschien toch maar even met de hele klas naar deze blockbuster om naar aanleiding van de film te kunnen filosoferen of debatteren over inclusiviteit. ■

STEM en educatieve robotica voor je school?

VEX
ROBOTICS

nooby.tech biedt educatieve robots, STEM kits en robotica kits voor basis- en middelbare scholen. Om u te helpen ze met succes in uw klas te integreren, bieden we gratis proefperiodes, hulpbronnen, opleidingen en workshops voor leerkrachten.

Bent u geïnteresseerd? Neem dan contact met ons!

nooby.tech

colofon/175-2021
[november/december]

VIVES
Vives is een uitgave van Reshift Digital B.V. en verschijnt 4x per jaar onder 'controlled circulation'

VIVES ONLINE
www.vives.nl

HOOFDREDACTIE
Karin Winters - karin@vives.nl

BEINDREDACTIE EN PROJECTCOÖRDINATIE
Tedje van Gils

ONTWERP EN PRODUCTIE
Badatan.nl

UITGEVER
Stijn van de Blankevoort

MEDEWERKERS AAN DIT NUMMER
Sander Bons, Timon Bos, Carla Desain, Linzi Fidelin, Rhea Flohr, Thierry Koningstein, Bertus Meijer, Anne Mpaulo, Rik Nijkamp, Elle Peters, Peter te Riele, Leen Shames, Marieke Simonis, Inge Spaander, Susan Spekschoor & Tessa van Zadelhoff.

REDACTIE
e-mail: redactie@vives.nl
Nijverheidsweg 18
2031 CP Haarlem

TRAFFIC
Marco Verhoog

ADMINISTRATIE
René de Muijnck

ADVERTENTIES
Marc Post
e-mail: mpost@reshift.nl
tel: 023 543 00 08

DRUKWERK
RODI media, Broek op Langedijk

DISTRIBUTIE
Sandd

KLANTENSERVICE
Tanja Ekel
Vives verschijnt 4 x per jaar. Voor slechts 12,50 ontvang je Vives Magazine het hele jaar lang. Abonneren kan via www.vives.nl

Vragen over uw abonnement of adreswijzigingen kunt u doorgeven aan:

Reshift Digital
T.a.v. Klantenservice
Nijverheidsweg 18
2031 CP Haarlem
e-mail: klantenservice@reshift.nl
tel: 023 536 44 01 [Maandag t/m donderdag tussen 09:00-12:00]

Wij nemen uw gegevens, zoals naam, adres en telefoonnummer op in een gegevensbestand. De verwerking van uw gegevens is aangemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens in Den Haag door reshift digital, de verantwoordelijke voor uw gegevens. Uw gegevens worden gebruikt voor de uitvoering van met u gesloten overeenkomsten, zoals de abonnementenadministratie. Daarnaast kunnen wij uw gegevens gebruiken om u op de hoogte te houden van interessante informatie en/of aanbiedingen. Uw gegevens kunnen ook aan door ons zorgvuldig geselecteerde partijen ter beschikking worden gesteld. Uw gegevens kunnen, samen met hun informatie over u, worden geanalyseerd om de aanbiedingen en/of informatie zoveel mogelijk op uw interesses af te stemmen. U kunt bij het opgeven van uw gegevens bezwaar maken tegen beschikbaarheids stelling van uw gegevens aan derden. Ook kunt u uw eigen gegevens opvragen en verzoeken ze te corrigeren of te verwijderen. Stuur hiertoe een email naar klantenservice@reshift.nl

COPYRIGHT
Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd via welke media dan ook zonder toestemming van de uitgever.

Ondanks dat er met de grootste zorg aan deze uitgave is gewerkt kunnen gegevens onjuist zijn weergegeven of veranderd. De uitgever aanvaardt hiervoor geen enkele aansprakelijkheid.

ISSN 1389-8566

© 2021 Reshift Digital B.V.

VIVES 175

vives vooruitblik

vast&zeker

Schooltools
Onderwijslinks
Eduware
Promoverende leraren
Vives actueel

[onder voorbehoud van wijzigingen]

Agenda interessante lezingen en congressen

DOORLOPEND - ONLINE

Instruct webinars zoals DIGIT, Typeworld & GPS Taal en Rekenen
<https://www.instruct.nl/methoden/webinars/>

30-11-2021 t/m 4-12-2021 - ONLINE / JAARBEURS UTRECHT

NOT 2021:
De Nederlandse Onderwijs Tentoonstelling
<https://www.not-online.nl/>

02-02-2022 & 03-02-2022

IPON: De grootste onderwijsinnovatie & ICT beurs van de BeNeLux
<https://ipon.nl/>

JAARBEURS UTRECHT (!)

Agenda interessante lezingen en congressen

Kijk voor meer congressen op nationaleonderwijsgids.nl/onderwijsagenda

vives abonnement

Word lid van Vives en ontvang 4 keer per jaar Vives Magazine voor slechts €12,50. Abonneren kan op www.vives.nl/abonneren

IGDI en digiboards

Onlangs brachten wij een bezoek aan de Hilversumse scholenvereniging (HSV). Hier werden wij zeer hartelijk ontvangen door Olivier van Dinteren. Hij vertelde ons over de ervaringen van HSV met de nieuwe Promethean ActivPanels.

Kunt u ons iets vertellen over uw lesmethode en hoe die de keuze van het bord heeft beïnvloed?

“Natuurlijk! HSV werkt volgens het IGDI-model. Dit staat voor: Interactieve, Gedifferentieerde & Directe Instructie. Je ziet direct dat er veel waarde wordt gehecht aan het instructiemoment in de les. Dit is zeer doelgericht en de hardware die dit moet ondersteunen is zeer bepalend. Interactief is meer dan digitaal schrijven.

Toen we de overstap moesten maken van digiborden met een beamer, hebben we als leerkrachten de koppen bij elkaar gestoken en gekeken naar wat volgens ons belangrijke eigenschappen zijn voor digiborden. Dit resulteerde in drie kernwoorden: interactief, gebruiksvriendelijk en een natuurlijke schrijfwijze.

Hoe heb je gezocht?

“We hebben de showroom bezocht en ons eerst laten informeren over de mogelijkheden. Promethean viel hier al snel op. Er zijn veel mooie schermen, maar de educatieve filosofie die Promethean

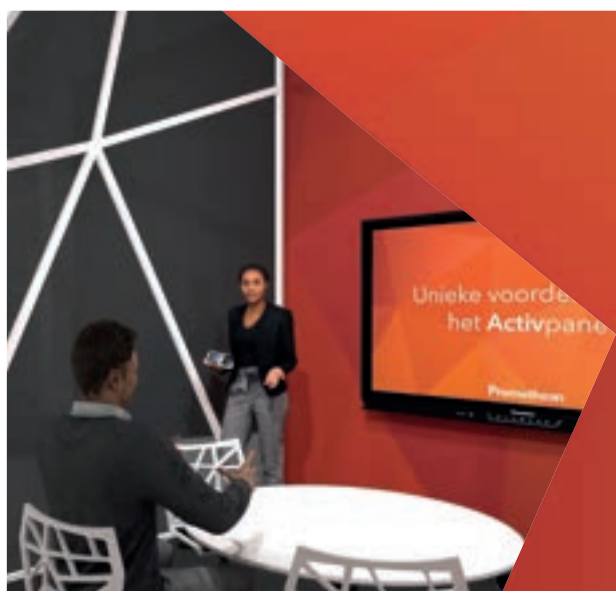
heeft sluit gewoon goed aan bij hoe wij willen werken en vooral dat het zoveel meer is dan alleen het scherm.

Dankzij alle eenvoudige tools die interactiviteit bevorderen, voegde het meteen meer waarde toe aan het gebruik van student devices in de klas. We zitten zeker nog in de leercurve om alle mogelijkheden toe te passen, maar het is gewoon fijn dat we daar ook hulp bij krijgen. Goed, na de voorlichting gingen we aan de slag: schrijven, tekenen, filmpjes kijken, etc. Dan merk je pas echt de verschillen onderhands.

De schrijfwijze was het allerbeste. Dan zaten er nog allerlei handige timers, apps en schrijffuncties onder de knop. Je merkt dat deze borden echt gemaakt zijn voor het onderwijs.”

Wat is de volgende stap?

“Trainen en oefenen! De basisfunctionaliteiten worden veel gebruikt. Nu willen we meer leren! We gaan samenwerken met de opleidingsprogramma's en willen elkaar helpen en stimuleren!”

Promethean Ervaar de Elementen...virtueel!

Nu kunt u alles wat het ActivPanel te bieden heeft verkennen in een nieuwe 3D virtuele omgeving.

Bezoek de digitale stand om meer te leren over de pedagogische voordelen van het ActivPanel en luister naar inspirerende lezingen over de laatste trends in EdTech.

Ervaar de
Elementen nu!

[PrometheanWorld.com/nl/ervaarhet](https://www.prometheanworld.com/nl/ervaarhet)

Dit scherm is
zo groot, draai
de pagina!

NIEUW

T S

x

X X L

Nieuwsgierig?
Stand 02.C040.

NOT

221

30 nov - 4 dec

Prowise Touchscreen Ten 98"

Je **GROOTSTE MAAT** in de klas. Meer leerplezier dan ooit!

Boek jouw vrijblijvende demo bij jou op school of vanuit de Prowise Studio!

Prowise

Laat onderwijs spreken